

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Warszawa, dnia 31.01. 2019 r.

DOB.NK.3821.12.2018.EWS

Pan

Jerzy Makula

Prezes

Aeroklubu Polskiego

PROTOKÓŁ KONTROLI

Podmiot kontrolowany: Aeroklub Polski, dalej zwany „Aeroklubem”, „Związkiem” lub „AP”.

Siedziba podmiotu kontrolowanego: ul. Komitetu Obrony Robotników 39, 02-148 Warszawa.

Kontrola została przeprowadzona przez zespół kontrolerów, legitymujących się upoważnieniami wydanymi przez prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego w dniu 27 września 2018 r., w składzie:

Piotr Kontkiewicz – Naczelnik wydziału w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (nr 16 upoważnienia),

Paweł Cymer – Główny Specjalista w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (nr 17 upoważnienia),

Aleksandra Ciszewska – Starszy Specjalista w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (nr 18 upoważnienia).

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Aeroklubu w dniach od 8 do 19 października 2018 r. Kontroli nie odnotowano w książce kontroli, ponieważ Związek takiej nie posiadał.

Podstawa prawna przeprowadzonej kontroli: art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450), zwana dalej „ustawą” lub „udpp”.

Przedmiot kontroli: prawidłowość korzystania przez organizacje pożytku publicznego z uprawnień oraz wywiązywania się z obowiązków i wymogów określonych w ustawie.

Kontrola obejmowała okres: od 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

Wszystkie ustalenia zawarte w niniejszym protokole zostały oparte na przedstawionych materiałach źródłowych Związku oraz wyjaśnieniach udzielonych przez Pana Jerzego Makulę – Prezesa Aeroklubu, Pana Ryszarda Michalskiego – Sekretarza Generalnego Aeroklubu oraz Panią [REDAKTOWANA] Główną Księgową AP.

(dowód: akta kontroli: str. 1-2 pismo zawiadamiające o kontroli, str. 3-5 upoważnienia do kontroli, str. 6-8 oświadczenia kontrolerów, str. 9-25 odpis pełny z rejestru stowarzyszeń KRS, str. 26 uchwała 538/XIX/2017 Zarządu Aeroklubu z dn. 30 października 2017 r. dotycząca powołania Ryszarda Michalskiego na stanowisko Sekretarza Generalnego AP).

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

I. Informacje podstawowe

Aeroklub, organizacja społeczna istniejąca od 1919 roku, jest „spadkobiercą pięknych tradycji wielu lotniczych pokoleń Polaków, pragnie nieustannie wzbogacać te tradycje o nowe wartości wypracowane w codziennej służbie polskiemu lotnictwu”.

Aeroklub jest polskim związkiem sportowym działającym w celu rozwoju i popularyzacji sportu lotniczego w Polsce, a także organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego w sporcie lotniczym oraz działalności na rzecz lotnictwa ogólnego i amatorskiego w Polsce (§ 1 statutu Aeroklubu)¹.

W myśl § 3 i 4 statutu Związek swoim działaniem obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej, zaś dla realizowania swoich celów może prowadzić działalność także poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Siedzibą władz Związku jest miasto Warszawa. Aeroklub ma wyłączne prawo do reprezentowania sportu lotniczego w międzynarodowych

¹ Statut AP po zmianach przyjętych na VI Zwyczajnym Sprawozdawczym Kongresie Aeroklubu Polskiego w dniu 20 maja 2017 roku, zwany dalej „statutem”.

organizacjach sportowych działających w tym sporcie, a w szczególności w Międzynarodowej Federacji Lotniczej (FAI).

Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi pełnemu z Krajowego Rejestru Sądowego, zwanego dalej „KRS”, Związek uzyskał wpis do rejestru stowarzyszeń² oraz rejestru przedsiębiorców KRS w dniu 12 lipca 2002 r. pod nr 0000122672. Aeroklub posiada nr Regon 007026161 oraz NIP 5260300345. Status organizacji pożytku publicznego Aeroklub uzyskał w dniu 24 lutego 2009 r.

Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi pełnemu z KRS Związek w okresie objętym kontrolą posiadał 2 jednostki terenowe tj. Centralną Szkołę Szybowcową AP w Lesznie oraz Górską Szkołę Szybowcową AP Żar z siedzibą w Międzybrodziu Żywieckim. Aeroklub posiadał również we Wrocławiu jednostkę organizacyjną pn. „Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich AP Wojewódzka Przychodnia Sportowo-Lekarska”, zwaną dalej „Głównym Ośrodkiem Badań Lotniczo-Lekarskich” lub „GOBLL”.

Celem działania Związku zgodnie z § 7 statutu jest:

1. rozwój i popularyzacja sportu lotniczego w Polsce, 2. organizowanie i prowadzenie współzawodnictwa sportowego w sporcie lotniczym, w tym również współzawodnictwa osób niepełnosprawnych, 3. koordynacja działalności zrzeszonych w Związku osób prawnych i ich członków, 4. reprezentowanie spraw sportu lotniczego w kraju i za granicą, 5. prowadzenie działalności na rzecz rozwoju i popularyzacji lotnictwa ogólnego i amatorskiego, 6. reprezentowanie środowisk lotniczych wobec władz krajowych i międzynarodowych, 7. integracja środowiska lotniczego i sympatyków lotnictwa, 8. pielęgnowanie tradycji polskiego lotnictwa, 9. prowadzenie działalności w zakresie medycyny lotniczej i ogólnej oraz fizjoterapii, 10. działanie na rzecz obronności kraju oraz kształtowanie postaw patriotycznych wśród młodzieży.

W myśl § 8 statutu cele AP są realizowane poprzez: 1. opracowywanie kierunków rozwoju sportu lotniczego w Polsce, 2. opracowywanie planów szkoleniowych, regulaminów i systemów współzawodnictwa sportowego, 3. organizowanie i prowadzenie szkolenia zawodników a także szkolenia i doszkalania instruktorów, trenerów, sędziów i działaczy sportowych we współdziałaniu z odpowiednimi instytucjami i organizacjami, 4. utrzymywanie kontaktów sportowych z zagranicznymi organizacjami sportowymi, 5. przygotowywanie reprezentacji Polski do udziału w międzynarodowych zawodach w poszczególnych dyscyplinach sportu lotniczego, w tym współzawodnictwa osób

² Rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego;

niepełnosprawnych, 6. organizowanie zawodów sportowych w sporcie lotniczym, 7. zatwierdzanie i ewidencjonowanie lotniczych wyczynów sportowych, w tym rekordów, 8. prowadzenie statystyki i dokumentacji sportowej, 9. prowadzenie ewidencji zawodników, instruktorów, trenerów i sędziów, 10. prowadzenie działalności promocyjnej oraz popularyzację sportu lotniczego i lotnictwa ogólnego oraz amatorskiego, 11. nadawanie przewidzianych prawem lub przepisami wewnętrznymi Związku licencji i uprawnień, 12. reprezentowanie polskiego sportu lotniczego w krajowych i międzynarodowych organizacjach sportowych, 13. wspieranie działalności Aeroklubów Regionalnych, klubów sportowych i innych podmiotów oraz osób fizycznych działających w sporcie lotniczym, 14. nadzór nad przestrzeganiem przez członków Związku oraz zawodników, trenerów i działaczy przepisów dotyczących sportu lotniczego, 15. nakładanie kar dyscyplinarnych, 16. wydawanie przepisów i regulaminów wewnątrzwiązkowych, w tym przepisów licencyjnych, 17. inicjowanie oraz opiniowanie aktów prawnych mających wpływ na działalność statutową Związku oraz występowanie do władz i organów administracji publicznej mających wpływ na działalność statutową Związku, w tym działanie na rzecz ułatwień w lotnictwie cywilnym, 18. prowadzenie działalności w zakresie niepublicznych szkół sportowych oraz szkół lub klas lotniczych, 19. upowszechnianie i popularyzację sportu, w tym w szczególności sportu lotniczego, 20. prowadzenie oraz wspieranie inicjatyw szkolenia, edukacji, wychowania, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, w szczególności w powiązaniu z lotnictwem i modelarstwem lotniczym, 21. prowadzenie działalności gospodarczej oraz działalności rolniczej dla pozyskiwania środków na finansowanie działalności statutowej, przy czym działalność gospodarcza lub rolnicza może być wyłącznie działalnością uboczną w stosunku do działalności statutowej, 22. upowszechnianie wiedzy i umiejętności na rzecz obronności państwa, 23. działanie na rzecz ratownictwa, ochrony ludności, pomocy ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych, 24. szkolenie i doskonalenie członków organizacji i innych osób dla potrzeb lotnictwa wojskowego, transportu lotniczego, ratownictwa i służb państwowych, 25. wspieranie rozwoju infrastruktury lotniczej, 26. wykonywanie niektórych funkcji nadzoru i kontroli z upoważnienia władz lotnictwa cywilnego, 27. pełnienie funkcji zarządzającego lotniskami, 28. promocję i organizowanie wolontariatu w działalności lotniczej, 29. przyznawanie odznaczeń i wyróżnień Związku oraz wnioskowanie do innych organizacji o nadanie odznaczeń i wyróżnień przyznawanych przez te organizacje, a także wnioskowanie o nadanie odznaczeń państwowych.

(dowód: akta kontroli: str. 9-25 informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru stowarzyszeń KRS, str. 27-40 statut, str. 41-45 wyjaśnienia AP z dnia 17 października 2018 r.- odpowiedź na zapytanie kontrolujących z 15 października 2018 r.)

II. Struktura organizacyjna Związku

Zgodnie z § 18 statutu władzami Związku są:

1. Kongres;
2. Zarząd;
3. Komisja Rewizyjna.

Zgodnie § 20 statutu kadencja wybieralnych władz Związku trwa 4 lata. Najwyższą władzą Związku jest Kongres. Kongres zwoływany jest przez Zarząd Związku w terminach przewidzianych statutem. Kongres może być zwołany jako: Zwyczajny Sprawozdawczo - Wyborczy raz na cztery lata, Zwyczajny Sprawozdawczy raz w roku, nie później niż do 30 czerwca każdego roku kalendarzowego, Nadzwyczajny - do kompetencji Kongresu Nadzwyczajnego należy wyłącznie rozstrzygnięcie spraw, dla których rozpatrzenia został zwołany.

Do kompetencji Kongresu, należy:

1. rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania z działalności Zarządu Związku, Komisji Rewizyjnej oraz sprawozdania finansowego;
2. udzielanie absolutorium poszczególnym członkom Zarządu;
3. uchwalanie kierunków działalności i założeń programowych Związku;
4. podejmowanie uchwał o zmianie statutu i rozwiązaniu Związku;
5. wybór Prezesa Zarządu Związku, członków Zarządu Związku oraz członków Komisji Rewizyjnej;
- 5a. odwołanie Prezesa Zarządu Związku, członków Zarządu oraz członków Komisji Rewizyjnej;
6. nadawanie tytułu członka honorowego Związku;
7. rozpatrywanie wniosków zgłoszonych przez Zarząd oraz członków Związku oraz podejmowanie uchwał w takich sprawach;
8. uchwalanie regulaminu dyscyplinarnego;
9. podejmowanie uchwał w sprawie powołania, rozwiązania i likwidacji terenowej jednostki organizacyjnej Związku oraz szkoły lotniczej;
10. określanie wysokości składki członkowskiej przy zachowaniu zasady, że wysokość składki na dany rok kalendarzowy dla członków zwyczajnych działających

w formie prawnej stowarzyszenia uzależniona jest od ilości członków tego stowarzyszenia, niezależnie od ich statusu, na dzień 30 listopada roku poprzedniego;

11. udzielanie zgody na zbycie przez Związek nieruchomości, sprzedaż przedsiębiorstwa, akcji lub udziałów w spółkach, a także zgody na głosowanie „za” nad uchwałami skutkującymi spadkiem udziału w kapitale zakładowym lub spadkiem udziału w głosach na zgromadzeniach wspólników lub walnych zgromadzeniach akcjonariuszy w spółkach zależnych od Związku;

12. udzielanie zgody na zaciągnięcie przez Związek zobowiązań finansowych, w tym kredytów, pożyczek lub zobowiązań wynikających z umów leasingu finansowego o łącznej wartości powyżej 500 tys. zł;

13. udzielanie zgody na udzielanie przez Związek kredytu, pożyczki lub poręczenia zobowiązań bez względu na wysokość;

14. zatwierdzanie corocznego sprawozdania Komisji Rewizyjnej z działalności Komisji;

15. rozpatrywanie innych spraw ujętych w porządku obrad.

Zasady zwoływania Kongresu, podejmowania uchwał, prowadzenia obrad i udziału w nich delegatów członków zwyczajnych Związku określają § 24 do § 28 statutu.

Zgodnie z § 29 statutu Zarząd Związku składa się z nie mniej niż 9 i nie więcej niż 11 członków - w tym Prezesa Związku - wybranych na Sprawozdawczo – Wyborczym Kongresie Związku. Zarząd powołuje ze swojego grona nie więcej niż dwóch Wiceprezesów Związku. Zarząd może powołać ze swojego grona Prezydium Zarządu w składzie nie więcej niż pięć osób. W skład Prezydium wchodzi z urzędu Prezes i Wiceprezesi Związku.

Stosownie do § 30 statutu Prezes Związku jest wybierany przez Kongres spośród kandydatów zgłoszonych przez członków zwyczajnych Związku. Pozostałych członków Zarządu wybiera Kongres spośród kandydatów zgłoszonych przez Prezesa Zarządu lub delegatów członków zwyczajnych Związku. Prezes i członkowie Zarządu mogą pełnić swoje funkcje wyłącznie społecznie.

Strukturę organizacyjną Zarządu, podział funkcji oraz zakres uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności poszczególnych członków Zarządu oraz Prezydium Zarządu określa uchwalony przez Zarząd Regulamin Pracy Zarządu (§ 31 statutu). Zarząd odpowiedzialny jest za całokształt działalności Związku i reprezentuje Związek na zewnątrz. Do kompetencji i obowiązków Zarządu należy:

- 1) wykonywanie uchwał Kongresu;
- 2) opracowywanie rocznych programów działania i planów finansowych;

- 3) zarządzanie majątkiem i funduszami Związku;
- 4) reprezentowanie Związku na zewnątrz;
- 5) podejmowanie uchwał w sprawach członkowskich, w tym w zakresie przyjmowania i wykluczania członków Związku;
- 6) prowadzenie ewidencji członków;
- 7) podejmowanie decyzji w sprawie przystąpienia do związków sportowych, stowarzyszeń i innych organizacji, w tym międzynarodowych, a także w sprawie powołania lub przystąpienia Związku do spółek prawa handlowego i innych organizacji gospodarczych;
- 8) prowadzenie współzawodnictwa sportowego w sporcie lotniczym;
- 9) podejmowanie wszelkich decyzji związanych z działalnością Związku, a nie zastrzeżonych dla innych władz Związku;
- 10) nadzór nad organizacją i pracą biura Związku.

Zgodnie z § 33 statutu posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby nie rzadziej jednak, niż raz na 3 miesiące. Posiedzenia Zarządu zwołuje i prowadzi Prezes lub wyznaczony przez Prezesa członek Zarządu. Wszystkie posiedzenia Zarządu są protokołowane. W przypadku powołania Prezydium Zarządu jego posiedzenia odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak, niż raz na miesiąc. Decyzje Zarządu są podejmowane w formie uchwały podjętej zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu Zarządu. Dodatkowo w myśl § 34 statutu Zarząd - dla usprawnienia pracy Związku - może powoływać wydziały, komisje i zespoły problemowe, a także inne organy wykonawcze dla prowadzenia określonych spraw. Zarząd powołuje Komisje Specjalnościowe, pełniące funkcje doradcze w zakresie zarządzania przez Związek określonymi dyscyplinami sportu lotniczego. Zarząd może powołać Sekretarza Generalnego Związku, który jest uprawniony do jednoosobowego reprezentowania Związku w stosunku do osób trzecich w granicach udzielonego pełnomocnictwa.

W myśl § 35 statutu praca Zarządu Związku podlega kontroli Komisji Rewizyjnej. Zarząd zobowiązany jest rozpatrzyć wnioski i zalecenia przedstawione przez Komisję Rewizyjną lub inne organy kontrolujące i złożyć wyjaśnienia co do ich ewentualnej realizacji. Zgodnie z § 36 statutu Komisja Rewizyjna Związku składa się z nie mniej niż 5 i nie więcej niż 7 członków wybranych na Kongresie. Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza. Komisja Rewizyjna ma prawo dobrania do swego grona nowych członków w miejsce tych, którzy zmarli lub złożyli rezygnację w czasie trwania kadencji, przy czym co najmniej połowa składu Komisji musi pochodzić z wyboru. W przypadku rezygnacji lub śmierci więcej niż połowy członków

Komisji Rewizyjnej Zarząd zwoła niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 60 dni Kongres dla wyboru nowej Komisji Rewizyjnej.

Stosownie do § 37 statutu Komisja Rewizyjna jest organem kontroli wewnętrznej Związku i co najmniej raz w roku przeprowadza kontrolę całokształtu działalności Związku z uwzględnieniem gospodarki finansowej, w tym w szczególności w zakresie prawidłowości, celowości i rzetelności w gospodarowaniu majątkiem Związku. Protokoły z przeprowadzanych kontroli wraz z zaleceniami pokontrolnymi, przedkładane są Zarządowi Związku. Komisja ma prawo żądać usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli działalności Związku. Ponadto Komisja może w każdym czasie żądać informacji o bieżącej działalności Związku lub pracach Zarządu Związku. Komisja Rewizyjna przedstawia Kongresowi coroczne sprawozdanie ze swojej działalności. Komisja Rewizyjna dokonuje również wyboru biegłego rewidenta do zbadania sprawozdania finansowego Związku. Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą pełnić swoje funkcje wyłącznie społecznie.

Zgodnie z § 38 statutu Komisja Rewizyjna Związku odbywa swoje posiedzenia co najmniej raz na sześć miesięcy. Posiedzenia Komisji Rewizyjnej zwołuje i prowadzi Przewodniczący lub wyznaczony przez niego członek Komisji. Posiedzenia Komisji są protokołowane. Decyzje Komisji są podejmowane w formie uchwały podjętej zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Komisji.

Związek może powoływać jednostki terenowe, w tym szkoły lotnicze, które mogą posiadać osobowość prawną. Terenową jednostkę organizacyjną Związku powołuje Kongres. Organami terenowej jednostki organizacyjnej są Zarząd i Rada. Szczegółowe zasady działania terenowej jednostki organizacyjnej, w tym w szczególności sposób wyboru Zarządu i Rady, a także kompetencje tych organów określa statut terenowej jednostki organizacyjnej uchwalony przez Zarząd Związku (§ 39 statutu).

Zgodnie z § 10 statutu Członkowie Związku dzielą się na: członków zwyczajnych oraz członków honorowych. Członkiem zwyczajnym Związku mogą być kluby sportowe, związki sportowe oraz inne osoby prawne, których statut, umowa lub akt założycielski przewiduje prowadzenie działalności w zakresie sportu lotniczego, w tym również w zakresie sportu lotniczego uprawianego przez osoby niepełnosprawne. Członkami honorowymi Związku są osoby fizyczne, które uzyskały tę godność, zgodnie z postanowieniami statutu. Osoby fizyczne będące członkami ww. osób prawnych są uważane za stowarzyszone w Związku. Status osoby stowarzyszonej nie daje prawa głosu stanowiącego na Kongresie Związku (§ 11 statutu).

Przy Aeroklubie działa Rada Seniorów Lotnictwa, której regulamin funkcjonowania uchwała Zarząd Związku.

W okresie objętym kontrolą w skład Zarządu wchodziło 9 członków:

1. Włodzimierz Skalik – Prezes Aeroklubu,
2. Wiktor Wyszywacz – Sekretarz Zarządu i Prezydium Zarządu Aeroklubu,
3. Marcin Prusaczyk – Skarbnik Aeroklubu,
4. Stanisław Haczyński – Wiceprezes Aeroklubu,
5. Paweł Kos – Wiceprezes Aeroklubu,
6. Jarosław Szoltysek – członek Zarządu Aeroklubu,
7. Jacek Dankowski – członek Zarządu Aeroklubu,
8. Marcin Kwiatosz – członek Zarządu Aeroklubu,
9. Adam Paska – członek Zarządu Aeroklubu.

Z przedstawionych wyjaśnień AP z dnia 10 października 2018 roku oraz przedłożonego kontrolującemu do wglądu protokołu z obrad Kongresu Zarząd AP funkcjonujący w 2017 r. został wybrany podczas II Sprawozdawczo-Wyborczego Kongresu AP w dniu 29 marca 2014 r.

Ponadto zgodnie z wyjaśnieniami AP z dnia 10 października 2018 roku „w 2017 roku w okresie XIX kadencji Zarządu AP nie powoływano Prezydium Zarządu, tym samym organ ten działał i podejmował decyzję kolegialnie – z udziałem wszystkich członków tego organu”.

Ustalono, że Zarząd AP zgodnie z postanowieniami statutu przyjął Regulamin Pracy Zarządu AP uchwałą nr 107/65/XIX/2015 (zmieniony uchwałą nr 195/121/XIX/2015 z dnia 9 maja 2015 r.).

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją oraz wyjaśnieniami AP z dnia 10 października 2018 roku „w 2017 roku w Aeroklubie Polskim funkcjonowały dwie Komisje Rewizyjne. Okoliczność ta wynika z faktu złożenia 20 maja 2017 r. rezygnacji z funkcji członka KRAP przez więcej niż połowę członków Komisji Rewizyjnej pochodzącą z wyboru, tym samym na podstawie § 26 ust. 3 i 4 Statutu AP 15 lipca 2017 r. VIII Nadzwyczajny Kongres Aeroklubu Polskiego wybrał nowy skład tego organu”.

W skład Komisji Rewizyjnej do dnia 20 maja 2017 r. wchodził następujący członkowie: Jacek Musiał – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, Jerzy Boniecki – Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej, Mirosław Górski – Sekretarz Komisji Rewizyjnej (do 27 stycznia 2017 r.), Piotr Bębenek – Sekretarz Komisji Rewizyjnej (od 21 marca do 20 maja 2017 roku), Janusz Golinkiewicz – Członek Komisji Rewizyjnej, Jarosław Obuchowski – Członek Komisji Rewizyjnej, Ryszard Andryszczak – Członek Komisji

Rewizyjnej od 13 marca do 20 maja 2017 r. oraz Janusz Zdulski – Członek Komisji Rewizyjnej do 16 marca 2017 r.

W skład Komisji Rewizyjnej wybranej w dniu 15 lipca 2017 r. przez Nadzwyczajny Kongres AP wchodziło zgodnie z uchwałą Kongresu³ pięciu członków:

1. Jarosław Obuchowski - Przewodniczący Komisji Rewizyjnej,
2. Joanna Gawdzik – Zawalska - Sekretarz Komisji Rewizyjnej,
3. Hanna Gołuńska - Członek Komisji Rewizyjnej,
4. Piotr Michałek- Członek Komisji Rewizyjnej,
5. Adam Kowalczyk- Członek Komisji Rewizyjnej.

Z przedłożonych kontrolującym uchwał Zarządu AP⁴ wynika, że w 2017 r.:

- Ryszard Michalski (od 1 grudnia 2016) pełnił funkcję Sekretarza Generalnego Dyrektora Biura Zarządu,
- Maciej Stroiński pełnił funkcję Sekretarza Generalnego – Dyrektora Zarządzającego (od 1 czerwca 2017 r. do 31 października 2017 r),
- Ryszard Michalski - ponownie pełnił funkcję Sekretarza Generalnego Dyrektora Biura Zarządu (od 1 listopada 2017 r.).

Z ustaleń kontroli wynika, że liczba członków Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej była zgodna z postanowieniami statutu.

Na podstawie statutu oraz odpisu aktualnego KRS ustalono, że do składania oświadczeń woli oraz zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu Zarządu Związku uprawniony jest Prezes lub Wiceprezes Związku, każdy z nich działający wspólnie z drugim członkiem Zarządu lub z Sekretarzem Generalnym Związku.

(dowód: str. 26 uchwała 538/XIX/2017 Zarządu Aeroklubu z dn. 30 października 2017 r. dotycząca powołania Ryszarda Michalskiego na stanowisko Sekretarza Generalnego AP , akta kontroli str. 27-40 statut, str. 9-25 informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru stowarzyszeń KRS, str. 46-58 uchwała Zarządu nr 195/121/XIX/2015 z dnia 9 maja 2015 r. zmieniająca Regulamin Pracy Zarządu AP, str. 59-66 wyjaśnienia AP z dnia 10 października 2018 roku, str. 67- 72 uchwały Kongresu w przedmiocie określenia ilości członków oraz Komisji Rewizyjnej o powołaniu członków Komisji Rewizyjnej; str. 73

³ Uchwała nr 8 z dnia 15 lipca 2017 r. VIII Nadzwyczajnego Kongresu Aeroklubu Polskiego obradującego w dniu 15 lipca 2017 r. w Warszawie w przedmiocie określenia liczby członków Komisji Rewizyjnej;

⁴ Uchwała z dnia 26 listopada 2016 r. nr 434/XIX/2016 Zarządu AP dotycząca powołania Pana Ryszarda Michalskiego na stanowisko Sekretarza Generalnego AP, Uchwała z dnia 19 maja 2017 r. nr 488/XIX/2017 Zarządu AP dotycząca powołania Pana Macieja Stroińskiego na stanowisko Sekretarza Generalnego – Dyrektora Zarządzającego AP, Uchwała z dnia 30 października 2017 r. nr 538/XIX/2017 Zarządu AP dotycząca powołania Pana Ryszarda Michalskiego na stanowisko Sekretarza Generalnego AP;

-74 uchwały nr 434/XIX/2016 oraz 488/XIX/2017 Zarządu AP dot. powołania na stanowisko Sekretarza Generalnego AP)

III. Spełnienie wymogów dla organizacji pożytku publicznego

1. Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy organizacja pożytku publicznego prowadzi działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności, lub określonej grupy podmiotów, pod warunkiem że grupa ta jest wyodrębniona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa.

Na podstawie wyjaśnień Aeroklubu z dnia 16 października 2018 r. ustalono, że działalność sportowa AP w 2017 r. była prowadzona w 11 sportach lotniczych, w ramach których były rozgrywane zawody krajowe, międzynarodowe, mistrzostwa świata, mistrzostwa Europy m.in.: 23 Mistrzostwa Świata w Lataniu Precyzyjnym – Spitzerberg, Austria; Paralotniowe Mistrzostwa Świata – Pedavena, Włochy; Szybowcowe Mistrzostwa Świata w kl. 13,5 m – Szatymas, Węgry; Szybowcowe Mistrzostwa Świata Kobiet – Zbraslavice, Czechy; 34 Szybowcowe Mistrzostwa Świata w kl. Otwartej – Banalla, Australia; Mistrzostwa Europy w Akrobacji Samolotowej – Chotebor, Czechy; Spadochronowe Mistrzostwa Europy – Saarlouis, Niemcy; Mistrzostwa Świata Modeli Swobodnie Latających Juniorów – Prileb, Macedonia; Mistrzostwa Świata w Akrobacji Szybowcowej – Toruń; Mistrzostwa Polski Modeli Swobodnie Latających dla Juniorów; Mistrzostwa Świata w IndoorSkydivingu – Laval, Kanada; Mistrzostwa Świata w Akrobacji Samolotowej w kl. Unlimited – Maleleane, RPA.

W wyniku analizy *Sprawozdania z działalności Aeroklubu Polskiego za 2017 r.* stwierdzono, że reprezentanci Aeroklubu zdobyli na arenie międzynarodowej ogółem 66 medali, w tym: 30 złotych, 17 srebrnych i 19 brązowych:

✓ 22 medale na Mistrzostwach Świata - 10 złotych, 5 srebrnych i 7 brązowych
- indywidualnie 17 medali (6 złotych, 4 srebrne i 7 brązowych) - drużynowo 5 medali (4 złote i 1 srebrny),

✓ 37 medali na Mistrzostwach Europy - 18 złotych, 10 srebrnych i 9 brązowych
- indywidualnie 20 medali (9 złotych, 5 srebrnych i 6 brązowych) - drużynowo 17 medali (9 złotych, 5 srebrnych i 3 brązowe),

✓ 5 medali w klasyfikacji końcowej Pucharów Świata – 1 złoty, 2 srebrne i 2 brązowe,

✓ 2 medale na Światowych Igrzyskach Sportów Nieolimpijskich TWG Wrocław 2017
– 1 złoty i 1 brązowy.

W 2017 roku, jak i w poprzednich latach Związek opracował nową dokumentację szkoleniowo - operacyjną i zmiany do niej, zgodną z rozporządzeniem UE Nr 1178, pozwalającą organizacjom szkoleniowym na działanie według przyznanych certyfikatów. Z ww. dokumentacji korzystają nie tylko organizacje szkoleniowe działające w strukturach Aeroklubów Regionalnych i szkołach, ale również podmioty nie będące członkami Aeroklubu.

Ponadto, w roku 2017 Aeroklub wydał 1515 licencji zawodniczych (1144 seniorom i 371 juniorom) oraz 183 licencji klubu 76 klubom (44 aeroklubom regionalnym i 32 klubom – stowarzyszeniom będącym członkami AP).

Minister Sportu i Turystyki przyznał nagrody pieniężne na łączną kwotę 564 908,75 zł za wybitne osiągnięcia sportowe (69 zawodnikom AP) oraz za wybitne osiągnięcia szkoleniowe w zakresie sportu (18 trenerom i instruktorom AP).

Na podstawie przedłożonej zespołowi kontrolującemu dokumentacji ustalono, że Aeroklub w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. w ramach realizowanego zadania publicznego pn. „Program wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w 2017 r.”⁵, dofinansowanego w kwocie 3 125 000,00 zł przez Ministra Sportu i Turystyki, wykonał następujące działania:

- ✓ 43 zgrupowania i konsultacje przygotowujące członków Kadry Narodowej i Reprezentantów do startu w najważniejszych imprezach sezonu 2017 (w tym 5 przygotowujących do The World Games 2017);
- ✓ 3 treningi zagraniczne (w tym 1 do The World Games 2017);
- ✓ 45 zawodów krajowych;
- ✓ 15 zawodów międzynarodowych;
- ✓ 17 Mistrzostw Świata;
- ✓ 15 Mistrzostw Europy;
- ✓ 3 akcje doszkalające dla sędziów i instruktorów;
- ✓ udział w Konferencji Generalnej FAI;
- ✓ składka do organizacji międzynarodowej (Międzynarodowa Federacja Lotnicza);

---

⁵ Umowa z dnia 20 stycznia 2017 r. Nr 2017/0021/0028/Udot/1/DSW;

✓ ubezpieczenie oraz utrzymanie w sprawności technicznej samolotów i szybowców, będących w dyspozycji Kadry Narodowej AP samolotowej, szybowcowej i akrobacji lotniczej oraz zakup sprzętu dla zawodników narodowej kadry balonowej, modelarstwa lotniczego i kosmicznego, motoparalotniowej, mikrołotów klasycznych oraz paralotniowej;

✓ ubezpieczenie 363 członków Kadry Narodowej;

✓ stypendia dla 30 zawodników.

Zgodnie z przedłożoną informacją o przyjęciu rozliczenia z dnia 31 stycznia 2018 r. rozliczenie dotacji udzielonej ze środków budżetu państwa na dofinansowanie ww. zadania publicznego zostało przyjęte w zakresie rzeczowym i finansowym⁶.

Ponadto zgodnie z zestawieniem obrotów i sald stwierdzono, że na koncie 730-1 *Dotacja na zadania zlecone przez MS* zaksięgowano przychody w wysokości 2 903 477,54 zł dotyczące ww. działań.

Jak wynika z przedstawionej ewidencji księgowej, w ramach kosztów poniesionych na działalność zleconą w łącznej kwocie 2 903 477,54 zł, koszty działalności zleconej przez Ministra Sportu na realizację ww. programu AP (konto 731-1) wyniosły 2 037 100,72 zł. Koszty działalności zleconej w szczególności obejmowały następujące koszty:

731-1-1 „Kod akcji 0/1”-Treningi zawodników przygotowujące do udziału w zawodach w kwocie 320 379,15 zł;

731-1-3 „Kod akcji 0/3”- Zawody krajowe w kwocie 273 750,96 zł;

731-1-4 „Kod akcji 0/4” - Zawody międzynarodowe w kwocie 105 801,03 zł;

731-1-5 „Kod akcji 0/5”- Mistrzostwa Świata i Mistrzostwa Europy w kwocie 957 597,23 zł;

731-1-6 Stypendia sportowe w kwocie 316 686,79 zł;

731-1-7 Konferencja FAI w kwocie 11 295,56 zł;

731-1-9 Szkolenie i doszkalanie w kwocie 27 090,00 zł;

731-2 Zadania bez kodu akcji tj. doszkalanie, składka FAI, ubezpieczenie sprzętu i zawodników, koszty pośrednie w kwocie 866 376,82 zł;

731-2-1 Sport wszystkich dzieci w kwocie 46 763,84 zł;

731-2-11 Naprawa, przeglądy, ubezp. sprzętu samolotowego w kwocie 310 301,62 zł;

731-2-4 Zakup i dystrybucja sprzętu w kwocie 89 219,36 zł;

731-2-9 koszty pośrednie- zakup materiałów, urządzeń biurowych, inne w kwocie 173 695,41 zł;

⁶ Informacja o przyjęciu rozliczenia z dnia 31 stycznia 2018 r. (DSW.4011.57.2018.2), Departament Sportu Wyczynowego Ministerstwa Sportu i Turystyki;

732 Koszty udział własny w działalności zleconej, w łącznej kwocie 1 377 598,28 zł, w tym:
732-1 Koszty własne działalności zleconej Biuro Zarządu AP w kwocie 1 310 048,01 zł;
732-1-5 Kod akcji 0/5 Mistrzostwa Świata i Mistrzostwa Europy w kwocie 813 009,68 zł;
732-2 Zadania bez kodów tj. doszkalanie, składka FAI, ubezpieczenie sprzętu i zawodników, koszty pośrednie w kwocie 67 550,27 zł;
732-2-11 Naprawa, przeglądy, ubez. sprzętu samolotowego w kwocie 52 597,02 zł;
732-2-4 Zakup sprzętu, akcesoria modelarskie w kwocie 14 711,18 zł.

Dodatkowo w ramach ww. umowy zostały zakupione z dotacji środki trwałe na łączną kwotę 221 522,46 zł zaewidencjonowane na koncie 845-1-02 *Rozliczenie dotacji za zakup środków trwałych*.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że w 2017 r. AP prowadził działalność pożytku publicznego zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 75-77 wyjaśnienia AP z dnia 16 października 2018 roku- odpowiedź na pismo z dn. 10 października 2018 r., str. 78-107 Sprawozdanie z działalności Aeroklubu Polskiego za 2017 r.; str. 108-130 Umowa z dnia 20 stycznia 2017 r. Nr 2017/0021/0028/Udot/1/DSW zawarta z Ministerstwem Sportu i Turystyki, wraz z aneksami; str. 131- 132 Informacja o przyjęciu rozliczenia z dnia 31 stycznia 2018 r.; str. 133 zestawienie sald w 2017 r. - płyta CD, str. 134-136 wyjaśnienia AP z dnia 18 października 2018 roku- odpowiedź na pismo z dn. 16 października 2018 r.)

2. Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy organizacja pożytku publicznego może prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego.

W wyniku analizy statutu stwierdzono, że Związek zgodnie z § 8 statutu realizuje swoje cele poprzez m.in. prowadzenie działalności gospodarczej oraz działalności rolniczej dla pozyskiwania środków na finansowanie działalności statutowej, przy czym działalność gospodarcza lub rolnicza może być wyłącznie działalnością uboczną w stosunku do działalności statutowej.

Weryfikacji poddano również stosunek przychodów i kosztów działalności pożytku publicznego Aeroklubu do przychodów i kosztów prowadzonej działalności gospodarczej. W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji, w tym ewidencji księgowej, sprawozdania merytorycznego z działalności za 2017 r. oraz przedstawionych wyjaśnień Związku z dnia 18 października 2018 r. stwierdzono, że przychody działalności pożytku publicznego w roku 2017 wynosiły nie mniej niż 4 892 500,43 zł, natomiast przychody działalności gospodarczej

559 970,60 zł. Z kolei koszty działalności pożytku publicznego stanowiły 4 415 895,45 zł, a koszty działalności gospodarczej 451 684,95 zł.

W związku z powyższym stwierdzono, że prowadzona przez AP działalność gospodarcza miała charakter dodatkowy w stosunku do działalności pożytku publicznego, a tym samym była zgodna z art. 20 ust. 1 pkt. 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 133 zestawienie sald w 2017 r.- płyta CD, str. 137-140 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 18 października 2018 r. - odpowiedź na pismo z dn. 12 października 2018 r.)

3. Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy organizacja pożytku publicznego nadwyżkę przychodów nad kosztami przeznacza na działalność pożytku publicznego, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

W wyniku analizy sprawozdania finansowego AP za 2017 r. oraz ewidencji księgowej stwierdzono, że w roku 2017 wystąpiła strata netto w wysokości 55 991,83 zł. W odpowiedzi na zapytanie kontrolujących o źródło pokrycia straty Związek pismem z dnia 18 października 2018 r. wyjaśnił, że zgodnie z polityką rachunkowości „Po ustaleniu wyniku finansowego wynik ten podlega automatycznemu przeksięgowaniu z konta „Wynik finansowy” na konto „Fundusz statutowy” oraz „wynik finansowy AP po kongresie Sprawozdawczym jest przeksięgowany na konto 800-1 (fundusz statutowy). Za 2017 rok była to strata w wysokości 313 235,75 zł”. Jednocześnie wyjaśniono, że „Sprawozdanie finansowe AP jest sprawozdaniem łączonym Biura Zarządu AP i Głównego Ośrodka Badań Lotniczo-Lekarskich”. W związku z faktem, że wynik finansowy GOBLL za 2017 r. wyniósł 257 323,92 zł wystąpiła strata netto AP zgodnie z rachunkiem zysków i strat za 2017 r. w wysokości 55 991,83 zł.

W wyniku kontroli nie stwierdzono osiągnięcia przez AP nadwyżki przychodów nad kosztami. W związku z tym Związek nie naruszył obowiązku określonego w art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy.

4. W trakcie kontroli ustalono, że zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy Związek posiada kolegialny statutowy organ kontroli, odrębny od organu zarządzającego i niepodlegający mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej. W okresie objętym kontrolą w Związku funkcjonowały dwie Komisje Rewizyjne wybrane przez Kongres odpowiednio w 2014 r. oraz 2017 r. Zgodnie z wyjaśnieniami AP z dnia 10 października 2018 r. „członkowie KRAP wybrani w 2014 r. i rezygnujący z mandatu w 2017 r., mimo prowadzonych kontroli, ze względu na konflikt personalny z ówczesnym Zarządem nie

przedłożyli do biura Związku jakichkolwiek protokołów ze swojej pracy. Na okoliczność prowadzonych działań Przewodniczący KRAP – Jacek Musiał na VI Kongresie AP zdał szczegółową relację z prac Komisji”. Przedłożony stenogram ww. Kongresu AP zawiera m.in. wystąpienie Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej podsumowujące prace Komisji, w którym odniósł się także do sprawozdania Komisji Rewizyjnej za okres od 25 czerwca 2016 r. do 20 maja 2017 r.

Odnośnie do prac drugiej Komisji Rewizyjnej funkcjonującej od 15 lipca 2017 r. do 24 marca 2018 r. kontrolujący ustalili, że w okresie jej działalności odbyło się 11 posiedzeń (prowadzonych w trybie telekonferencji), z czego 7 posiedzeń w 2017 r. Komisja Rewizyjna, wypełniając swoje obowiązki statutowe, na posiedzeniu w dniu 10 listopada 2017 r. dokonała wyboru firmy POL-TAX Sp. z o.o. jako biegłego rewidenta powołanego do zbadania sprawozdania finansowego AP za rok obrotowy 2017. Ponadto na podstawie § 37 ust. 1 statutu Komisja Rewizyjna w dniu 14 grudnia tego roku wszczęła kontrolę całokształtu działalności AP, która była prowadzona od grudnia 2017 r. do lutego 2018 r. Z kontroli działalności Związku został sporządzony protokół zatwierdzony uchwałą Komisji Rewizyjnej, który zawiera wnioski pokontrolne oraz zalecenia. Powyższy protokół został, zgodnie z postanowieniami statutu, przedłożony Zarządowi Związku w dniu 25 marca 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 59-66 wyjaśnienia AP z dnia 10 października 2018 roku, str. 137-140 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 18 października 2018 r. - odpowiedź na pismo nr 2 z dn. 12 października 2018 r., str.141-147 stenogram z VI Kongresu AP-wyciąg; str. 148 protokół z posiedzenia Komisji Rewizyjnej wraz z uchwałą dot. wyboru firmy POL-TAX Sp. z o.o. jako biegłego rewidenta; str. 149-156 protokoły z posiedzeń Komisji Rewizyjnej wraz z uchwałami; str. 157-161 protokół z kontroli Komisji Rewizyjnej, str. 162-164 sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; str. 301-303 pisemne rezygnacje z pełnienia funkcji w Komisji Rewizyjnej AP, str. 457-476 sprawozdanie finansowe AP za 2017 r.)

Odnośnie do wymogu określonego w art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy, zgodnie z którym członkowie organu kontroli lub nadzoru nie mogą być członkami organu zarządzającego stwierdzono, na podstawie przedstawionej dokumentacji (odpisu pełnego z KRS oraz dokumentacji z wyboru Komisji Rewizyjnej przez Kongres), że osoby pełniące funkcję członków Komisji Rewizyjnych w 2017 r. nie były jednocześnie członkami Zarządu AP.

Z kolei jeśli chodzi o zakaz pozostawiania przez członków organu kontroli i nadzoru z członkami organu zarządzającego w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu,

w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej (art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy) zespół kontrolujący ustalił, na podstawie kwestionariuszy do ewidencji władz AP, że pięciu członków Komisji Rewizyjnej działającej od 15 lipca 2017 r. złożyło oświadczenia, że nie są członkami Zarządu Aeroklubu Polskiego ani nie pozostają z jego członkami w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa ani podległości z tytułu zatrudnienia.

Aeroklub pismem z dnia 11 października 2018 r. wyjaśnił, że członkowie organów Związku „zamieszkują różne części Polski i zasiadają najczęściej we władzach klubów sportowych zrzeszonych w Aeroklubie Polskim, reprezentując w ten sposób interesy określonych ośrodków sportowych i regionów. Tym samym nie jest spotykana w Aeroklubie Polskim sytuacja jakiegokolwiek pokrewieństwa, bycia małżonkiem czy powinowactwa między członkami Zarządu a Komisji Rewizyjnej”.

W wyniku kontroli ustalono, że stosowane przez AP kwestionariusze zawierające m.in. oświadczenie o niepozostawaniu przez członków Komisji Rewizyjnej wobec członków zarządu w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa ani podległości z tytułu zatrudnienia nie uwzględniają zapisu dotyczącego „wspólnego pozycia”, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt. 4 lit. a ustawy.

W toku kontroli badaniu poddano spełnianie przez AP wymogu określonego w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit b ustawy. Na podstawie wyjaśnień AP z dnia 10 października 2018 r. ustalono, że jeśli chodzi o członków „pierwszej” Komisji Rewizyjnej działającej do 20 maja 2017 r. „Biuro AP nie jest w posiadaniu stosownych oświadczeń członków KRAP wybranych w 2014 r.” Kontrolującym przekazano do akt kontroli kopie oświadczeń członków Komisji Rewizyjnej AP wybranych w lipcu 2017 r., z których wynika, że członkowie Komisji Rewizyjnej AP nie byli skazani wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej.

Na podstawie przedłożonych oświadczeń członków Komisji Rewizyjnej wybranych w lipcu 2017 r. ustalono, że członkowie Komisji Rewizyjnej spełniali wymóg niekaralności określony w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit b ustawy. W wyniku kontroli ustalono, że stosowane przez AP kwestionariusze zawierające m.in. oświadczenie o braku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej nie uwzględniają zapisu dotyczącego przestępstwa skarbowego.

Wobec nie przedłożenia zespołowi kontrolującemu oświadczeń członków Komisji Rewizyjnej AP wybranych w 2014 r. i pełniących tę funkcję w okresie objętym kontrolą nie potwierdzono spełniania przez Związek wymogu niekaralności określonego w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit b ustawy.

Odnosnie do wymogu art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. c ustawy stwierdzono, że zgodnie z postanowieniami § 37 ust. 7 statutu członkowie Komisji Rewizyjnej mogą pełnić swoje funkcje wyłącznie społecznie. Prezes wraz Sekretarzem Generalnym AP pismem z dnia 10 października 2018 r. wyjaśnili, że „członkom Komisji Rewizyjnej i Zarządowi zwracane są wyłącznie koszty przejazdu związane z wykonywaniem swoich obowiązków w Aeroklubie Polskim” oraz „W 2017 r. członkowie Komisji Rewizyjnej nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnionych funkcji. Jedynie trzech spośród wszystkich członków Komisji Rewizyjnej miało zwrócone koszty dojazdu na posiedzenia z tytułu pełnionej funkcji.” Kwoty zwrócone poszczególnym członkom Komisji Rewizyjnej wynosiły 190,30 zł, 402,86 zł oraz 187,22 zł i nie przekraczały limitu określonego w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit c ustawy. Jak wynika z wyjaśnień oraz okazanej dokumentacji (protokołów z posiedzeń Komisji Rewizyjnej) większość posiedzeń Komisji Rewizyjnej funkcjonującej od 15 lipca 2017 r. organizowana była w formie telekonferencji.

W związku z powyższym nie stwierdzono naruszenia art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. c ustawy.

5. Odnosnie do wymogu art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy w odpowiedzi na zapytanie kontrolujących dotyczące niekaralności członków zarządu AP Prezes wraz Sekretarzem Generalnym AP wyjaśnili pismem z dnia 10 października 2018 r., że „Biuro AP nie jest w posiadaniu stosownych oświadczeń członków zarządu wybranych w 2014 r. Oświadczenia członków zarządu wybranych lub dokooptowanych od 2018 roku w oryginale zostały złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym, w związku z powyższym Biuro dysponuje kopią tych oświadczeń”.

Wobec nie przedłożenia zespołowi kontrolującemu oświadczeń członków zarządu AP wybranych w 2014 r. i pełniących tę funkcję w okresie objętym kontrolą nie potwierdzono spełniania przez Związek wymogu niekaralności określonego w art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 27-40 statut, str. 59-66 wyjaśnienia AP z dnia 10 października 2018 roku, str. 165 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 11 października 2018 r. - odpowiedź na pismo z dnia 9 października 2018 r., str. 166-171 kwestionariusze do ewidencji władz AP)

6. W myśl art. 20 ust. 1 pkt. 6 ustawy statut lub inne akty wewnętrzne organizacji pożytku publicznego powinny zabraniać:

a) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku

małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”.

Pismem z dnia 10 października 2018 r. AP wyjaśnił, że „zgodnie ze Statutem Aeroklubu Polskiego (§ 43 ust. 4 pkt 1 statutu) zabronione jest udzielanie wspomnianych pożyczek oraz (§ 22 ust. 13 na udzielanie przez Związek kredytu lub poręczenia niezbędna jest zgoda Kongresu) z pewnością w ostatnich 3 latach Związek nie udzielał żadnych pożyczek lub kredytów, w szczególności członkom władz”.

b) przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach.

Pismem z dnia 10 października 2018 AP wyjaśnił, że „Aeroklub Polski, jako związek sportowy, działa na podstawie ustawy o sporcie, tym samym zrzesza kluby sportowe – osoby prawne (działające w formie stowarzyszeń lub spółek). Wykonując swoje cele statutowe Aeroklub Polski (koordynacja działań sportowych, przygotowań do zawodów, organizacji imprez etc. (§ 7 oraz § 8 statutu AP) (...) przekazuje klubom sportowym (najczęściej odpłatnie) do używania (nie na własność) sprzęt sportowy w postaci szybowców samolotów. Zdarzają się pojedyncze sytuacje sprzedaży takiego sprzętu na zasadach konkursu ofert – na rynkowych zasadach. (...) Z całą pewnością Aeroklub Polski nie zbywa swojego majątku na rzecz członków organów, pracowników lub ich bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich (nie posiadamy wiedzy, aby w ogóle tego typu transakcje miały miejsce)”.

W toku kontroli ustalono, że AP przekazał Aeroklubowi Warmińsko-Mazurskiemu prawo użytkowania wieczystego lotniska Dajtki w Olsztynie. W przedłożonym piśmie z dnia 16 października 2018 r. Prezes i Sekretarz Generalny AP wyjaśnili, że przekazanie lotniska Dajtki w Olsztynie Aeroklubowi Warmińsko-Mazurskiemu „odbyło się na podstawie uchwały z 2009 r. XXV Walnego Zjazdu Aeroklubu Polskiego (obecnie Kongres), która zobowiązała Zarząd Aeroklubu Polskiego do przekazywania lotnisk w całej Polsce poszczególnym Aeroklubom Regionalnym, czyli jednostkom terenowym Aeroklubu Polskiego. W ciągu ostatnich lat takich przekazania lotnisk nastąpiło kilkanaście. Wyjaśniamy jednocześnie, że Związek Sportowy - Aeroklub Polski jest szczególnym podmiotem, który w „federację klubów sportowych” przekształcił się ze stowarzyszenia zrzeszającego osoby

fizyczne. Aeroklub Polski na podstawie zmiany statutu w 2013 r. utracił możliwość zrzeszania osób fizycznych, a wszystkie jednostki naszej organizacji stały się z mocy prawa naszymi członkami. Kwestia ta została ostatecznie uregulowana w art. 89a ustawy z dnia 25 czerwca 2010 o sporcie umożliwiając rejestrację wszystkich tych klubów jako samodzielne stowarzyszenie osób fizycznych. (...) Decyzja o przekazaniu majątku nieruchomego w postaci lotnisk Aeroklubom Regionalnym zapadła jeszcze w momencie gdy Aeroklub Warmińsko-Mazurski (i wszystkie pozostałe Aerokluby) był jednostką terenową Aeroklubu Polskiego. Lotnisko Dajtki w Olsztynie nie zostało jednak przekazane przed końcem 2015 r., a nastąpiło to dopiero we wrześniu 2018 r. (...) przekazanie to nastąpiło na mocy przepisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, po procedurze przeprowadzonej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (...) Na podstawie przedmiotowego postępowania ustalono, że brak jest innych podmiotów zainteresowanych nabyciem przedmiotowego gruntu (ogłoszenie o przekazaniu wywieszane było przez 14 dni na stronie internetowej Aeroklubu Polskiego), a Dyrektor oddziału KOWR wydał stosowną decyzję zezwalającą na zawarcie przedmiotowej transakcji.”

Na podstawie informacji odpowiadającej odpisowi pełnemu z KRS oraz ww. wyjaśnień AP stwierdzono, że Aeroklub Warmińsko - Mazurski był jednostką terenową AP do 26 lutego 2016 r., a obecnie jest członkiem Związku.

c) wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,

Ww. pismem z dnia 10 października 2018 r. AP dodatkowo wyjaśnił, że „Aeroklub Polski przekazuje czasowo sprzęt swoim członkom – osobom prawnym, czyli klubom sportowym – najczęściej odpłatnie, w celu wykonania statutowych obowiązków Związku Sportowego, dla celów niezbędnych z prowadzeniem współzawodnictwa sportowego i przygotowań do zawodów za pośrednictwem wyspecjalizowanych klubów sportowych. Sprzęt sportowy jest także przekazywany czasowo do używania członkom Kadry Narodowej w celu realizacji celów statutowych Związku Sportowego.”

d) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Pismem z dnia 10 października 2018 r. Aeroklub wyjaśnił, że „ze względu na ograniczony rynek usług lotnictwa General Aviation, Aeroklub Polski korzysta z usług

swoich członków – klubów sportowych (zakup paliwa, naprawa samolotów) na zasadach rynkowych.”

Zespół kontrolujący w wyniku analizy statutu AP stwierdził również, że § 43 ust. 4 statutu zabrania: 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczenia zobowiązań majątkiem Związku, terenowych jednostek organizacyjnych oraz szkół lotniczych w stosunku do ich członków, członków władz lub pracowników oraz ich osób bliskich w rozumieniu ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; 2) przekazywania majątku Związku, terenowych jednostek organizacyjnych oraz szkół lotniczych na rzecz ich członków, członków władz lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach; 3) wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków władz lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystywanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu Związku; 4) zakupu na szczególnych zasadach towarów i usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie, członkowie władz Związku, szkół lotniczych, pracownicy Związku oraz ich osoby bliskie.

W wyniku weryfikacji treści postanowień statutu stwierdzono jej zgodność z art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy.

Na podstawie analizy statutu, zgodnie z którym cele Związku są realizowane w szczególności poprzez. wspieranie działalności Aeroklubów Regionalnych, klubów sportowych i innych podmiotów oraz osób fizycznych działających w sporcie lotniczym (§ 8 pkt. 13 statutu), przedłożonych dokumentów oraz przedstawionych wyjaśnień Aeroklubu nie stwierdzono naruszenia wymogów określonych w art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy. Dodatkowo w stosunku do zakazu, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 6 lit. b i d ustawy treść przepisu poprzez posługiwanie się terminem „ich osób bliskich” wskazuje, że zawarte w nich zakazy odnoszą się do członków organizacji pożytku publicznego będących osobami fizycznymi a nie prawnymi.

(dowód: akta kontroli str. 27-40 statut, str. 59-66 wyjaśnienia AP z dnia 10 października 2018 roku, str. 148-156 protokoły z posiedzeń Komisji Rewizyjnej, str. 172-176 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 16 października 2018 r.- odpowiedź na pismo z dnia 11 października 2018 r., str. 177 uchwała Komisji Rewizyjnej AP nr 1 z dnia 30 listopada 2017 r. w/s wniosku Aeroklubu Warmińsko-Mazurskiego dot. przekazania prawa użytkowania wieczystego lotniska Dajtki w Olsztynie)

IV. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego oraz działalność gospodarcza

1. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy, zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

W toku kontroli ustalono, że zgodnie z § 43 ust. 3 statutu zakres prowadzonej działalności statutowej nieodpłatnej lub odpłatnej ma określać regulamin finansowy. Stwierdzono, że przyjęty przez Zarząd AP Regulamin Gospodarki Finansowej AP⁷ reguluje m.in. podstawowe zasady gospodarki finansowej, roczny plan finansowy, zasady kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego oraz sporządzenie i badanie rocznego sprawozdania finansowego - nie zawiera natomiast opisu zakresu działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego.

Ustalono również, że uchwałą Zarządu AP z dnia 14 grudnia 2017 r.⁸ został określony, z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2016 r., następujący zakres prowadzonej przez AP działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego:

- zakres nieodpłatnej działalności pożytku publicznego obejmuje:
  - 1) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – wyłącznie w zakresie szkoleń i treningów lotniczych Kadry Narodowej i Polskiej Reprezentacji Narodowej w sportach lotniczych,
  - 2) promocję Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- zakres odpłatnej działalności pożytku publicznego obejmuje:
  - 1) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
  - 2) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;
  - 3) działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
  - 4) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
  - 5) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
  - 6) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – z wyłączeniem szkoleń i treningów lotniczych Kadry Narodowej i Polskiej Reprezentacji Narodowej w sportach lotniczych;
  - 7) zadania w zakresie turystyki i krajoznawstwa;
  - 8) zadania w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji,

⁷ Uchwała nr 385/XIX/2016 Zarządu AP z 18 czerwca 2016 r. dot. przyjęcia zmian w Regulaminie Gospodarki Finansowej AP, wraz z załącznikiem do tej uchwały- tekst jednolity ww. Regulaminu;

⁸ Uchwała nr 554/XIX/2017 Zarządu AP z dnia 14 grudnia 2017 r. dotycząca potwierdzenia i ustalenia zakresu prowadzenia odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego;

oświaty i wychowania; 9) ratownictwo i ochrona ludności; 10) działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami.

Zgodnie z odpisem pełnym z rejestru stowarzyszeń KRS przedmiot odpłatnej działalności statutowej obejmuje:

- 1) 82, 30, z, organizowanie zjazdów i konferencji związanych z uprawianiem sportów lotniczych,
- 2) 93, 11, z, organizowanie lotniczych imprez sportowych, zawodów oraz turystyki i rekreacji lotniczej,
- 3) 58, 11, z, prowadzenie działalności wydawniczej i popularyzatorskiej,
- 4) 93, 12, z, przyznawanie licencji klubom sportowym, zawodnikom, trenerom i sędziom sportowym.

W toku kontroli ustalono, że odpis pełny z KRS nie zawiera przedmiotu nieodpłatnej działalności statutowej AP. Jednocześnie w piśmie z dnia 17 października 2018 r. Aeroklub wyjaśnił, że „sytuacja ta wynika ze swoistego przeoczenia tego faktu” oraz zadeklarował „niezwłoczne złożenie stosownego zgłoszenia do KRS celem ujawnienia zakresu działalności nieodpłatnej”.

Analizie poddano także roczne sprawozdanie merytoryczne organizacji pożytku publicznego za 2017 r. w obszarze prowadzenia działalności nieodpłatnej pożytku publicznego stwierdzając brak jego zgodności z treścią uchwały Zarządu AP z dnia 14 grudnia 2017 r. dotyczącej ustalenia m.in. zakresu prowadzenia nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Powyższa niezgodność polega na ujęciu w ww. sprawozdaniu merytorycznym w polu *sfera działalności pożytku publicznego* (pkt II.3.2) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży oraz przedmiotu działalności w zakresie prowadzenia pozaszkolnych form edukacji sportowej tj. zajęć modelarskich dzieci i młodzieży, w tym także kursy, zajęcia sportowe i rekreacyjne dla grup i osób indywidualnych, które nie występują w ww. uchwale.

W wyjaśnieniach z dnia 17 października 2018 r. Prezes oraz Sekretarz Generalny AP potwierdzili prowadzenie przez Aeroklub działalności na rzecz dzieci i młodzieży przedkładając listę imprez sportowych, które były organizowane w 2017 r. i dotyczyły współzawodnictwa juniorów (do 18 roku życia) w modelarstwie lotniczym i kosmicznym na łączną kwotę 111 502,84 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że uchwała nr 554/XIX/2017 Zarządu AP z dnia 14 grudnia 2017 r. dotycząca potwierdzenia i ustalenia m.in. zakresu nieodpłatnej działalności pożytku publicznego AP nie zawierała jako działalności nieodpłatnej prowadzenia działalności na rzecz dzieci i młodzieży.

Analizie poddano sprawozdanie merytoryczne za 2017 r. Związku również w obszarze prowadzenia działalności odpłatnej pożytku publicznego stwierdzając jego niezgodność z treścią ww. uchwały Zarządu AP z dnia 14 grudnia 2017 r. określającej m.in. zakres prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego. Ww. sprawozdanie merytoryczne wskazuje jako przedmiot prowadzonej działalności odpłatnej pożytku publicznego przyznawanie licencji oraz określenie szczegółowych regulaminów związanych z przyznaniem licencji klubom sportowym, zawodnikom, trenerom i sędziom sportowym, jak również „organizowanie szkoleń oraz doskonalenie zawodowe, a także szkolenie sędziów sportowych”. Przedmiot ten jest niezgodny z treścią ww. uchwały Zarządu AP.

W przedstawionych przez Aeroklub wyjaśnieniach z dnia 17 października 2018 r. potwierdzono prowadzenie działalności w zakresie przyznawania licencji i organizowania szkoleń informując jednocześnie, że AP „wydał 1 514 licencji sportowych uprawniających do udziału we współzawodnictwie sportowym w 2017 r.”

W wyniku kontroli ustalono, że uchwała nr 554/XIX/2017 Zarządu AP z dnia 14 grudnia 2017 r. *dotycząca potwierdzenia i ustalenia zakresu odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego* nie określała jako działalności odpłatnej przyznawania licencji klubom sportowym, zawodnikom, trenerom i sędziom sportowym (93,12,z).

Z ustaleń kontroli wynika również, że zakres działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego nie został przyjęty w Regulaminie Gospodarki Finansowej AP, a w uchwale nr 554/XIX/2017 Zarządu AP, co pozostaje w sprzeczności z § 43 ust. 3 statutu. Ponadto ww. uchwała Zarządu AP została podjęta dopiero 14 grudnia 2017 r., co oznacza, że AP przez ponad 11 miesięcy okresu objętego kontrolą nie miał wyodrębnionego zakresu działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego. Stanowiło to naruszenie wymogu określonego art. 10 ust. 3 ustawy. Nie zmienia tego faktu postanowienie uchwały nr 554/XIX/2017 Zarządu AP potwierdzające stosowanie w sposób dorozumiany określonego tą uchwałą zakresu działalności nieodpłatnej i odpłatnej z mocą wsteczną od 1 stycznia 2016 r.

Jednocześnie stwierdzono, że przedmiot nieodpłatnej działalności statutowej Związku nie został ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym (Dział 3 Rubryka 4 Przedmiot działalności statutowej organizacji pożytku publicznego).

(Dowód kontroli: str. 9-25 informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru stowarzyszeń KRS, str. 27-40 statut, str. 178- 183 uchwała nr 385/XIX/2016 Zarządu AP z 18 czerwca 2016 r. wraz z tekstem jednolitym Regulaminu Gospodarki Finansowej AP, str. 184 uchwała nr 554/XIX/2017 Zarządu AP z dnia 14 grudnia 2017 r. dot. zakresu prowadzenia odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, str. 185- 199 roczne sprawozdanie merytoryczne organizacji pożytku publicznego za 2017 r., str. 200-204 wyjaśnienia AP z dnia 17 października 2018 r. wraz z listą imprez sportowych (modelarstwo lotnicze i kosmiczne w 2017 r.) - odpowiedź na pismo z dnia 12 października 2018 r.)

Ponadto na podstawie przedstawionej dokumentacji, w tym odpisu pełnego z KRS, sprawozdania merytorycznego za rok 2017 oraz wyjaśnień AP dotyczących organizacji szkoleń stwierdzono, że przedmiot prowadzonej działalności odpłatnej nie był tożsamy z przedmiotem prowadzonej działalności gospodarczej.

Zgodnie z wyjaśnieniami AP z dnia 17 października 2018 r. w ramach działalności odpłatnej prowadzono „doszkalanie instruktorów modelarstwa lotniczego i kosmicznego, kurs doszkalający dla instruktorów modelarstwa lotniczego – przewodniczących i kierowników sekcji modelarskich aeroklubów regionalnych oraz prezesów stowarzyszeń modelarskich, organizatorów zawodów, z udziałem członków Komisji Modelarskiej, doszkalanie sędziów samolotowych”. Natomiast działalność gospodarcza była prowadzona w zakresie doskonalenia zawodowego w ramach, której przeprowadzono szkolenie metodyczno-zawodowe Szefów Szkolenia ATO.

Kontrolujący ustalili, że prowadzona przez AP działalność odpłatna pożytku publicznego w zakresie organizacji szkoleń i doskonalenia zawodowego oraz działalność gospodarcza nie były prowadzone w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności (art. 9 ust. 3 ustawy).

W toku kontroli ustalono również, że Związek zgodnie z § 8 statutu realizuje swoje cele poprzez m.in. prowadzenie działalności gospodarczej oraz działalności rolniczej dla pozyskiwania środków na finansowanie działalności statutowej, przy czym działalność gospodarcza lub rolnicza może być wyłącznie działalnością uboczną w stosunku do działalności statutowej. Zgodnie z odpisem pełnym z rejestru przedsiębiorców KRS przedmiot przeważającej działalności Związku obejmował działalność usługową wspomagająca transport lotniczy (52, 23, Z), a przedmiot pozostałej działalności przedsiębiorcy to:

- 01, 61, z, działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną;
- 51, 10, z, transport lotniczy pasażerski;
- 51, 21, z, transport lotniczy towarów;
- 74, 20, z, działalność fotograficzna;
- 77, 35, z, wynajem i dzierżawa środków transportu lotniczego.

Badaniu poddano również sprawozdanie merytoryczne za rok 2017, z którego wynika, iż przedmiot działalności gospodarczej Związku obejmował:

1. działalność edukacyjną (nr kodu PKD 85.59.b) – tworzenie i rozpowszechnianie specjalistycznych programów szkoleniowych, doskonalenie zawodowe, doradztwo edukacyjno-zawodowe;
2. działalność medyczną (nr kodu PKD 86.10.z) prowadzoną przez Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich AP.

Wobec stwierdzonej rozbieżności pomiędzy sprawozdaniem merytorycznym za 2017 r., a odpisem z rejestru przedsiębiorców KRS pismem z dnia 17 października 2018 r. AP wyjaśnił, że „Aeroklub Polski prowadził w 2017 roku działalność gospodarczą w zakresie działalności medycznej (GOBLL)”. W toku kontroli ustalono, że AP prowadzi działalność leczniczą poprzez powołaną w tym celu jednostkę organizacyjną pn. „Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich” z siedzibą we Wrocławiu, działającą na podstawie statutu niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej (nzo) ww. jednostki przyjętego uchwałą Zarządu w dniu 11 czerwca 2011 r. nr 243/26/XVIII/2011. Dyrektor nzo GOBLL został wyłoniony w drodze konkursu i powołany uchwałą nr 362/5/XVIII/2012 Zarządu AP. Aeroklub widnieje w rejestrze podmiotów realizujących działalność leczniczą pod numerem księgi rejestrowej 000000001402.

Dodatkowo z powyższych wyjaśnień wynika, że AP prowadzi działalność gospodarczą w zakresie rozpowszechniania specjalistycznych programów szkoleniowych.

Ponadto w związku ze stwierdzoną rozbieżnością pomiędzy przedmiotem działalności gospodarczej zawartym w sprawozdaniu merytorycznym za rok 2017, a treścią odpisu z rejestru przedsiębiorców w KRS Aeroklub Polski wyjaśnił, że „w Krajowym Rejestrze Sądowym ujawniona jest tylko część działalności gospodarczej z uwagi na ograniczenia ilości wpisów w KRS i koniecznością ich aktualizacji.”

Zgodnie z § 130 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości⁹ w dziale 3 rejestru przedsiębiorców dla stowarzyszenia, innej organizacji społecznej lub zawodowej i fundacji wpisuje się w rubryce pierwszej - przedmiot działalności przedsiębiorcy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), określony rodzajem działalności, nie więcej niż dziesięć pozycji.

W wyniku analizy odpisu pełnego z rejestru przedsiębiorców KRS-u ustalono, że przedmiot działalności gospodarczej Aeroklubu nie jest zgodny z ustaloną w toku kontroli faktycznie prowadzoną działalnością gospodarczą.

(dowód: akta kontroli str.: 9-25 informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru stowarzyszeń KRS, str.: 185-199 sprawozdanie merytoryczne za 2017 r., str.: 27-40 statut, str.: 200-204 wyjaśnienia AP z dnia 17 października 2018 r. wraz z listą imprez sportowych (modelarstwo lotnicze i kosmiczne w 2017 r.) - odpowiedź na pismo z dnia 12 października 2018 r., str.: 205- 236 informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru przedsiębiorców KRS, str.: 237-240 wyciąg z protokołu Zarządu AP z dnia 11 czerwca 2011 r. wraz z uchwałą Zarządu nr 243/26/XVIII/2011 oraz statutem nzo GOBL-L AP, str.: 241 uchwała nr 362/5/XVIII/2012 Zarządu AP dot. powołania na funkcję Dyrektora GOBL-L, str.: 242 zaświadczenie o wpisie do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą)

2. Wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej

Zgodnie z art. 10 ust. 1 udpp prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że na podstawie umowy z dnia 18 marca 2016 r. o świadczenie usług księgowych, zmienionej aneksem nr 1 do ww. umowy nr 165/AP/U/2016 z dnia 29 września 2016 r. Związek powierzył prowadzenie ksiąg rachunkowych Pani Monice Wojtyra działającej w ramach działalności gospodarczej pod nazwą Consult Monika Wojtyra z siedzibą w Warszawie (Regon: 015191020, NIP: 113-098-89-21), które, jak wynika z wyjaśnień Głównej Księgowej AP, prowadziło księgi do dnia

⁹ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach (Dz.U. z 2014 r. poz. 1667, z późn. zm.);

30 września 2017 r. Powyższe wyjaśnienia wskazują również, że „od 1 października 2017 r. księgowość prowadzona jest wewnętrznie”. Księgi rachunkowe były prowadzone w formie elektronicznej, przy użyciu programu komputerowego – RAKSQL o numerze seryjnym 10018, a następnie, po zakupieniu nowej licencji programu RAKSQL, o numerze seryjnym 16038.

(dowód: akta kontroli str.: 243-253 umowa z dnia 18 marca 2016 r. o świadczenie usług księgowych, wraz z aneksem nr 1, str.: 254 odpowiedź Głównej Księgowej AP na zapytanie z dnia 18 października 2018 r. dot. licencji programu księgowego)

Ustalenia kontroli wskazują, że dokumentacja księgowa Związku w okresie objętym kontrolą prowadzona była w oparciu o podjętą uchwałę Zarządu AP nr 467/52/XVIII/2012 z dnia 8 grudnia 2012 dotyczącą wprowadzenia zmiany w Polityce rachunkowości AP zgodnie z załącznikiem pn. „Polityka Rachunkowości Stowarzyszenia Aeroklub Polski” zwana dalej „Polityką rachunkowości”.

Polityka rachunkowości opisuje w szczególności: ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego, sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym zakładowy plan kont, oraz system ochrony danych w jednostce. Zgodnie z Polityką rachunkowości (1.3. *Technika prowadzenia ksiąg rachunkowych*) konta ksiąg pomocniczych prowadzi się m.in. dla przychodów działalności statutowej, przychodów z działalności pożytku publicznego oraz kosztów realizacji zadań statutowych oraz kosztów realizacji zadań pożytku publicznego. Dodatkowo pkt. 2.2. *Wybór systemu rachunku zysków i strat* określa, że wynik finansowy netto w wariantcie kalkulacyjnym składa się m.in. z wyniku z działalności statutowej i wyniku z działalności gospodarczej. Wynik działalności statutowej powstaje z różnicy pomiędzy przychodami bieżącej działalności statutowej (przychodami ze składek członkowskich, dotacji, subwencji, darowizn przeznaczonymi na finansowanie bieżącej działalności statutowej) a kosztami tej działalności, powiększonymi o całość poniesionych od początku roku obrotowego kosztów ogólnoadministracyjnych działalności statutowej.

Kosztami statutowymi są koszty realizacji zadań i programów, których cele związane są z celami statutowymi jednostki, w szczególności są to koszty wynagrodzeń i podróży służbowych osób zatrudnionych bezpośrednio przy realizacji programów, materiały zużyte oraz usługi obce i pozostałe koszty dotyczące bezpośrednio realizowanych zadań i programów, a także koszty amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych

i prawnych wykorzystywanych bezpośrednio przy działalności statutowej. Do kosztów statutowych zaliczone będą również, w części dotyczącej działalności statutowej, opłaty stałe w szczególności są to koszty wynajmu biura, koszty rozmów telefonicznych i mediów, usługi księgowe.

Zakładowy plan kont – Biura Zarządu AP stanowi załącznik nr 1 do „Polityki rachunkowości” i zawiera w szczególności następujące konta:

- 500 – koszty działalności gospodarczej;
- 510 – koszty wydziałowe działalności podstawowej – gospodarczej;
- 520 – koszty działalności podst. – statutowej;
- 550 – koszty ogólnoadministracyjne (biuro);
- 710 – przychody z działalności opp;
- 711 – koszty działalności opp;
- 720 – przychody z bieżącej działalności statutowej;
- 721 – koszty własne bieżącej działalności statutowej;
- 730 – przychody z zadań zleconych;
- 731 – koszty działalności zlecanej;
- 732 – koszty – udział własny w działalności zlecanej;
- 901 – działalność opp;
- 905 – pozostała działalność gospodarcza.

Przedłożone kontrolującym „Zestawienie sald” kont bilansowych, wynikowych i rozrachunkowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. zawiera ww. konta określone w Zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 1 do „Polityki rachunkowości”.

W ramach konta 710 „Przychody z działalności opp” wyodrębniono konto analityczne 710-1 „Przychody z działalności opp – Biuro zarządu AP”, w tym konto 710-1-01 „Przychody z 1% podatku”.

Wskazane konta dotyczące kosztów działalności gospodarczej (500, 510), statutowej (520), „działalności opp” (711) oraz przychodów z „działalności opp” (710) w okresie objętym kontrolą nie zawierają żadnych sald. Dodatkowo w ww. zestawieniu sald brak jest kont przychodów z działalności gospodarczej.

W związku z powyższym zespół kontrolujący w odpowiedzi na zapytanie uzyskał wyjaśnienia z 18 października 2018 r. od Prezesa oraz Sekretarza Generalnego Związku, że „Przychody z działalności gospodarczej były księgowane na kontach 700-1:

- 700-1-01 wynajem garaże, lokale 17 398,26 zł,
- 700-1-02 promocje i reklamy 107 145,51 zł,

700-1-03 zarząd lotniskami 432 500,00 zł,

700-1-04 pozostałe przychody 2 926,83 zł,

Razem 559 970,60 zł.”

Z ww. wyjaśnień wynika, że przychody z działalności gospodarczej AP były również księgowane na kontach przychodowych Głównego Ośrodka Badań Lotniczo-Lekarskich AP, które „zostały doliczone do sprawozdania łączonego z rachunkiem zysków i strat GOBLL za 2017 r. w kwocie 2 442 425,04 zł”.

W toku kontroli ustalono, że z przedstawionego „Zestawienia sald” za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. nie wynika, które konta dotyczą przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego.

W uzyskanych w dniu 18 października 2018 r. wyjaśnieniach Związek potwierdził, że „nie wyodrębniono w Polityce rachunkowości ani zakładowym planie kont przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego”.

Natomiast z przedstawionych kontrolującym ww. wyjaśnień oraz „Zestawienia sald” za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. wynika, że kwoty przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej, odpłatnej pożytku publicznego i gospodarczej kształtowały się następująco:

<u>Przychody działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej</u>					
Ewidencja księgowa	Działalność nieodpłatna	Ewidencja księgowa	Działalność odpłatna	Ewidencja księgowa	Działalność gospodarcza
720-1 ¹⁰	1 641 772,89	720-1-3	347 250,00	700-1-01	17 398,26
730-1	2 903 477,54			700-1-02	107 145,51
				700-1-03	432 500,00
				700-1-04	2 926,83
Razem	4 545 250,43		347 250,00		559 970,60
<u>Koszty działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej</u>					
Ewidencja księgowa	Działalność nieodpłatna	Ewidencja księgowa	Działalność odpłatna	Ewidencja księgowa	Działalność gospodarcza
721-1	134 819,63	brak	brak	402-1-01-2	4 992,38
731-1	2 903 477,54			403-1-20	432 500,00
732-1	1 377 598,28			721-2	14 192,57
Razem	4 415 895,45				451 684,95

Wykazane powyżej przychody i koszty działalności gospodarczej są zgodne z danymi wykazanymi w zatwierdzonym sprawozdaniu finansowym za rok 2017.

¹⁰ Pomniejszone o 720-1-3 składki członkowskie;

W opinii kontrolujących przychody otrzymane z tytułu składek członkowskich nie stanowią przychodów z działalności odpłatnej pożytku publicznego. Takie zaklasyfikowanie składek nie odpowiada bowiem definicji legalnej działalności odpłatnej pożytku publicznego określonej w art. 6, art. 8 i art. 9 ustawy, a także art. 10a ustawy, który do przychodów z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego zalicza wprost przychody z tytułu składek członkowskich. Jednocześnie przedstawione wyjaśnienia nie są spójne z przedstawioną dokumentacją oraz wyjaśnieniami AP z dnia 17 października 2018 r., z których wynika prowadzenie przez Aeroklub działalności w zakresie przyznawania licencji i organizowania szkoleń, w tym sędziów sportowych oraz doskonalenia zawodowego. Dodatkowo z zestawienia sald wynika, że AP w okresie objętym kontrolą uzyskiwał przychody z wykonywania ww. działalności m.in. konto 720-1-1-03 „Kursy i szkolenia sportowe” 4 813,01 zł, 720-1-1-04 Licencje sportowe 88 812,06 zł, 720-1-2 „Działalność statutowa – szkoleniowa” 55 092,28 zł. W konsekwencji wobec nie wyodrębnienia przez Związek przychodów i kosztów działalności odpłatnej pożytku publicznego kontrolujący nie mogli potwierdzić prawidłowości danych wykazanych w zatwierdzonym sprawozdaniu finansowym za rok 2017.

Ustawowy obowiązek rachunkowego wyodrębnienia poszczególnych rodzajów działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej oznacza konieczność takiego ustalenia planu kont, który umożliwi identyfikację wszystkich kosztów i przychodów dla każdego rodzaju działalności.

W związku z powyższym kontrolujący stwierdzili, że Polityka rachunkowości w tym zakładowy plan kont nie wypełnia obowiązku wyodrębnienia działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności. Treść powyższych dokumentów nie określa zasad ewidencji księgowej przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego tj. nie wskazuje na jakich kontach oraz na jakich zasadach są ewidencjonowane ww. przychody i koszty. Ww. dokumenty finansowe wyodrębniają jedynie przychody i koszty działalności gospodarczej. W okazanym kontrolującym „Zestawieniu sald” AP również nie wyodrębnił przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego.

Powyższe wskazane nieprawidłowości stanowią naruszenie wymogu rachunkowego wyodrębnienia działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników ww. działalności (art. 10 ust. 1 ustawy). Skutkiem powyższych nieprawidłowości jest brak możliwości weryfikacji czy

prowadzona przez AP działalność odpłatna nie miała charakteru działalności gospodarczej tj. nie wystąpiła nadwyżka w ramach prowadzonej odpłatnej działalności pożytku publicznego (art. 9 ust. 1 ustawy).

(dowód: akta kontroli str.: 137-140 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 18 października 2018 r. - odpowiedź na pismo nr 2 z dn. 12 października 2018 r., str.: 255-300 uchwała Zarządu AP nr 467/52/XVIII/2012 z dnia 8 grudnia 2012 wraz z załącznikiem – „Polityka Rachunkowości Stowarzyszenia Aeroklub Polski”, str. 133 „Zestawienie sald” kont bilansowych, wynikowych i rozrachunkowych za okres od 1.01 do 31.12 2017 r. - płyta CD)

3. Wypełnianie wymogów prowadzenia działalności odpłatnej pożytku publicznego określonych w art. 9 ust. 1 ustawy

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy, w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą, działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli wynagrodzenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 udpp, jest w odniesieniu do działalności danego rodzaju wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności.

Skutkiem nieprawidłowości stwierdzonych powyżej w pkt IV.2 niniejszego protokołu jest brak możliwości weryfikacji czy prowadzona przez AP działalność odpłatna nie miała charakteru działalności gospodarczej tj. nie wystąpiła nadwyżka w ramach prowadzonej odpłatnej działalności pożytku publicznego (art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy).

(dowód: akta kontroli str. 133 „Zestawienie sald” kont bilansowych, wynikowych i rozrachunkowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. - płyta CD, str.: 137-140 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 18 października 2018 r. - odpowiedź na pismo nr 2 z dn. 12 października 2018 r.)

Dodatkowo zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 udpp działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli przeciętne miesięczne wynagrodzenie osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego, za okres ostatniego roku obrotowego, a w przypadku zatrudnienia trwającego krócej niż rok obrotowy - za okres tego zatrudnienia, przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.

Zespół kontrolujący dokonał weryfikacji list płac AP za okres styczeń-grudzień 2017 r. W wyniku badania ww. list płac stwierdzono, że na podstawie dwóch list płac (LS 2017 -11/001 oraz 2017-11/001) Sekretarz Generalny AP z tytułu umowy o pracę otrzymał w listopadzie 2017 r. dwa wynagrodzenia odpowiednio w wysokości [REDACTED]

[REDACTED] Z przedłożonej kontrolującym uchwały nr 541/XIX/2017 Zarządu AP z 18 listopada 2017 r. wynika, że Pan Ryszard Michalski w związku z pełnieniem przez niego funkcji Sekretarza Generalnego za okres od 1 grudnia 2016 do 30 maja 2017 oraz obecnie otrzymał dodatek funkcyjny za każdy miesiąc pełnienia funkcji w wysokości [REDACTED]. Jednocześnie z wyjaśnień AP przekazanych w dniu 30 listopada 2018 r. wynika, że „zakres działalności Sekretarza Generalnego jest bardzo szeroki, SG odpowiada m.in. za prawidłowe funkcjonowanie Biura AP, za gospodarowanie finansami, funkcjonowanie Działu Sportowego..., więc dotyczy zarówno odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego a także działalności gospodarczej”.

W toku kontroli dokonano także weryfikacji przedłożonych list wypłat z umów cywilnoprawnych AP, zestawienia osób, z którym AP zawarł umowy cywilnoprawne w 2017 r. oraz zestawienia osób, z którymi Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich (jednostka organizacyjna Aeroklubu) zawarła umowy o pracę lub umowy cywilnoprawne. Jedynie wynagrodzenie dyrektora GOBLL w siedmiu kolejnych miesiącach przekraczało limit określony w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy, który jednak odnosi się do wynagrodzeń z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego, a nie działalności gospodarczej prowadzonej przez GOBLL.

W wyniku kontroli nie stwierdzono, aby wypłacane w Aeroklubie wynagrodzenia przekraczały limit określony w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli str.: 304-389 lista płac za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r., str. 390 uchwała nr 541/XIX/2017 Zarządu AP z 18 listopada 2017 r., str.: 391-414 listy wypłat z umów cywilnoprawnych AP, str.: 415-416 zestawienie umów cywilnoprawnych w 2017 r. w AP, str.: 417-418 zestawienie umów o pracę oraz umów cywilnoprawnych w GOBLL, str.: 491-493 wyjaśnienia AP z dnia 30 listopada 2018 r. – odpowiedź na pismo z dn. 17 października 2018 r. wiadomość z 27 listopada 2018 r.)

V. Prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku

dochodowego od osób fizycznych¹¹ obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% pdof mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Ponadto, zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% pdof.

1. Otrzymane środki z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Kwota środków pochodzących z 1 % pdof z rozliczenia za rok 2016 przekazanych przez urzędy skarbowe w 2017 r., według *Wykazu organizacji pożytku publicznego, które w 2017 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2016 r.* (stan na dzień 15 września 2017 r.) stanowiącego załącznik nr 1 do *Informacji dotyczącej kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego z rozliczenia za 2016 rok*, przygotowanej przez Departament Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów, wynosiła 197 301,99 zł (pozycja 338 wykazu). Natomiast z zapisów ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 130-2-04 „Podatek 1% - Zarząd AP” oraz na koncie 224-1 „Podatek 1% - Zarząd AP” wynika, że kwota środków z 1 % podatku wynosi 197 323,99 zł. Kontrolerzy dokonali weryfikacji zapisów na ww. koncie z wpływami na właściwy rachunek bankowy w oparciu o wyciągi bankowe, dostępne w siedzibie organizacji, stwierdzając ich zgodność. Jednakże sposób zaksięgowania tych środków był nieprawidłowy. Jak wynika z przedłożonych kontrolującym dokumentów: zakładowego planu kont, zapisów ewidencji księgowej, a także wyjaśnień złożonych przez Sekretarza Generalnego Aeroklubu wpłaty z urzędów skarbowych środków pochodzących z 1% podatku w roku obrotowym 2017 na rzecz Aeroklubu były ewidencjonowane „na koncie 224-1 i traktowane jako wpływy i wydatki. Jednocześnie na tym koncie pozostały środki z 1% pdof z lat ubiegłych. Taki stan rzeczy spowodował, że na koniec roku powstała różnica na tym koncie, która zgodnie z wytycznymi biegłej badającej sprawozdanie finansowe za 2017 rok została przeksięgowana na konto przychodów finansowych 750-1-4”. W wyniku tych działań środki z 1% pdof zostały nieprawidłowo zaksięgowane na koncie rozrachunkowym do rozliczania OPP (224-1) zamiast na koncie przychody z działalności OPP (710-1-01) i koszty działalności OPP (711). W związku z powyższym konto przychody z działalności OPP (710-1-01) i konto koszty działalności OPP (711) jest zerowe.

¹¹ Zwany dalej „pdof” lub „podatkiem”;

W opinii kontrolujących wszystkie środki pochodzące z 1% pdof, które wpływają do organizacji pożytku publicznego z urzędów skarbowych stanowią przychód tej organizacji i powinny być ujmowane na kontach przychodów działalności nieodpłatnej pożytku publicznego. W związku z powyższym środki finansowe pochodzące z 1% pdof nie zostały wyodrębnione w sposób właściwy w ewidencji księgowej zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy.

Ponadto ze sprawozdania merytorycznego z działalności za 2017 r. wynika, że kwota wskazana w rubryce III.2.1 dotycząca przychodów z 1% pdof wynosi 99 180,35 zł i jest niezgodna z kwotą wskazaną w ewidencji księgowej.

Jednocześnie w toku kontroli ustalono, że Związek posiada rachunek bankowy właściwy do przekazania 1% podatku o następującym numerze: 49 2030 0045 1110 0000 0253 1990 OPP (PLN).

(dowód: akta kontroli str.: 288-298 zakładowy plan kont, str.: 185-199 sprawozdanie merytoryczne za 2017 r., str.: 571-584 i 585-605 zapisy na koncie analitycznym 224-1 i 130-04, str.: 59-64 wyjaśnienia Głównej Księgowej Aeroklubu z dnia 10 października 2018 r., str.: 606-609 NIP-8 zgłoszenie identyfikacyjne do US w zakresie numeru rachunku do 1% pdof)

2. Wydatkowanie oraz prowadzenie ewidencji księgowej środków pochodzących z 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 w rubryce III.3.2 *wysokość kwoty pochodzącej z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wydatkowanej w okresie sprawozdawczym ogółem* Aeroklub wykazał kwotę 186 338,29 zł., która jest niezgodna z przedstawionym kontrolującym zestawieniem zapisów konta „224-1”.

Natomiast w rubryce III.3.3 jako działania, na które wydatkowano środki z 1% pdof oraz kwoty przeznaczone na te działania AP wskazał wspieranie zawodników na kwotę 46 307,50 zł. Ponadto w rubryce III.3.4 Aeroklub wskazał dwa cele szczegółowe, na które wydatkował najwięcej środków pochodzących z 1 % pdof w okresie sprawozdawczym 2017 r. tj. Kadra Narodowa – 46 307,50 zł, Aerokluby regionalne, kluby, szkoły – 140 030,79 zł.

Kontroli poddano wszystkie dowody źródłowe dokumentujące operacje gospodarcze dotyczące wydatków poniesionych z 1% podatku w roku 2017 (z rozliczenia za rok 2016) na łączną kwotę 184 544,69 zł, z czego 32 953,70 zł to kwota potrącona na rzecz AP, a 151 591,00 zł to kwota finansowana z 1% pdof.

Z przeprowadzonej analizy dokumentacji finansowej, w tym planu kont syntetycznych i analitycznych, zestawienia sald oraz przestawionych wyjaśnień przez Główną Księgową wynika, że oddzielnego konta dla wypłat z 1 % podatku nie prowadzono. W związku z powyższym środki finansowe pochodzące z 1% pdof nie zostały wyodrębnione w sposób właściwy w ewidencji księgowej zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy.

Natomiast sposób wydatkowania w 2017 r. środków pochodzących z 1% pdof realizowany był zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy tj. na działalność pożytku publicznego.

(dowód: akta kontroli str.: 288-298 zakładowy plan kont, str.: 185-199 sprawozdanie merytoryczne za rok 2017, str. 133 zestawienie sald, str.: 571-584 zapisy na koncie analitycznym 224-1, str.: 137-139 wyjaśnienia Głównej Księgowej Aeroklubu z dnia 18 października 2018 r.)

4. Prawidłowość gromadzenia środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych zgodnie z art. 27aa ustawy

Zgodnie z art. 27aa. organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie.

W toku kontroli stwierdzono, że Aeroklub wzywał na swojej stronie internetowej do przekazania środków z 1% podatku w celu wsparcia polskich lotników za pośrednictwem AP. W zamieszczonej na powyższej stronie instrukcji informował m.in., że „80% przekazanej przez Ciebie kwoty trafi na wskazane przez Ciebie zadanie. Reszta posłuży na sfinansowanie obsługi tego systemu”. Informacja ta była zgodna z uchwałą Zarządu AP nr 670/XVIII/2014 dot. zmian w „Zasadach ewidencjonowania i rozliczania wpływów do AP uzyskanych z tytułu odpisów 1% podatku dochodowego”¹². Zmiany ww. „Zasad...” polegały na zmianie wysokości kwoty pobieranej na pokrycie kosztów działalności Aeroklubu związanych z obsługą pozyskiwania i rozliczania środków z 1% pdof, poprzez ustalenie, że od każdej pojedynczej wpłaty będzie pobierana opłata na pokrycie kosztów w wysokości 20% tej wpłaty, jednak nie więcej niż 1000,00 zł.

Ustalenia kontroli nie wykazały, aby w okresie objętym kontrolą Związek przekazywał środki pochodzące z 1 % podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, która nie została ujęta w *Wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2016*. Nie stwierdzono również, aby AP wzywał do

¹² Przyjęte uchwałą nr 361/5/XVIII/2012 z dnia 11 lutego 2012 r.;

przekazania środków pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, która nie została ujęta w ww. wykazie.

(dowód: akta kontroli str. 562 zrzut z ekranu ze strony internetowej AP; str.: 563-570 uchwała Zarządu AP nr 670/XVIII/2014 z dnia 22 marca 2014 r. dot. wprowadzenia zmian w „Zasadach ewidencjonowania i rozliczania wpływów do AP uzyskanych z tytułu odpisów 1% podatku dochodowego”)

VI. Prowadzenie promocji do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

1. Prowadzenie ewidencji księgowej środków wydatkowanych na promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% pdof, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy.

Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że w roku 2017 Związek poniósł koszty związane z promocją lub reklamą zaksięgowane na kontach:

- 408-1 *Koszty reprezentacji i reklamy Biuro Zarządu AP*, w tym koszty reklamy w kwocie 44 458,83 zł,
- 409-1-08 *Promocja sportu* w kwocie 1 816,86 zł.

Na podstawie wyjaśnień AP z dnia 18 października 2018 r., przedłożonych dowodów księgowych oraz zapisów kont stwierdzono, że koszty zaksięgowane na koncie 408-1 w kwocie 44 458,83 zł dotyczyły prowadzenia strony internetowej Aeroklubu oraz obsługi portalu społecznościowego Facebook przez firmę ConQ Media Anna Markowska oraz Air Sport Promotions. Ponadto ustalono, że ww. koszty dotyczyły także promocji AP na XXII Balu Lotników i Polskiej Obronności w dn. 25 lutego 2017 r. oraz na Targach Lotnictwa Lekkiego 7-8 października 2017 r. w Kielcach. Z kolei koszty promocji sportu zaksięgowane na koncie 409-1-08 dotyczyły wydatków związanych z organizacją w roku 2017 imprezy pod nazwą Mid Year Meeting Wrocław (FAI), wyżywienia wolontariuszy podczas Narodowego Dnia Sportu oraz wypożyczenia namiotu na pokazach Air Show w Radomiu.

Powyższe koszty nie były finansowane ani współfinansowane ze środków pochodzących z 1% podatku. Nie dotyczyły także promocji lub reklamy mającej na celu publiczne zachęcanie do przekazania 1% pdof.

W świetle powyższego ustalono, że Aeroklub nie naruszył przepisów art. 27 ust. 2c ustawy.

(dowód: akta kontroli str.: 494-539 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 18 października 2018 r. wraz zapisami kont 408-1 oraz 409-1-08 i dokumentami źródłowymi)

2. Prawidłowość informacji o prowadzonej przez organizację pożytku publicznego promocji sfinansowanej lub współfinansowanej ze środków 1% pdof

Zgodnie z art. 27 c ustawy organizacje pożytku publicznego, które prowadzą promocję polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku, finansowaną ze środków pochodzących z tego źródła winne są zamieszczać informację o jej finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków pochodzących z 1 % pdof. Natomiast, programy komputerowe umożliwiające podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego dodatkowo powinny zawierać informację o możliwości swobodnego wyboru i przekazania 1% pdof organizacji pożytku publicznego albo braku swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku organizacji pożytku publicznego.

W nawiązaniu do ustaleń opisanych w pkt VI.1 stwierdzono, że Aeroklub nie naruszył przepisów art. 27 c ustawy.

VII. Korzystanie z uprawnień określonych w art. 24-26 ustawy

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy organizacji pożytku publicznego przysługuje, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, zwolnienie od podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowej, opłat sądowych - w odniesieniu do prowadzonej przez nią działalności pożytku publicznego.

Kontrolującym okazano zeznanie podatkowe: CIT-8 – *Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.* W deklaracji CIT-8 w części E.1. *Dochody (przychody) wolne i odliczenia* widnieje kwota 0 zł, która jest zgodna z punktem IV. *Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym* rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2017 rok. Z powyższych ustaleń wynika jednak, że wbrew informacjom przedstawionym w sprawozdaniu merytorycznym z działalności za 2017 r. Aeroklub nie korzystał ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych.

Kontrolującym przedłożono również:

- deklarację roczną DN-1 na podatek od nieruchomości na 2017 r., dotyczącą nieruchomości położonej w Białymstoku (gruntów, budynków) związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej (lotnisko); z ww. deklaracji (pkt G *Dane dotyczące zwolnionych*

przedmiotów opodatkowania) wynika, że 102,0393 ha gruntów oraz 1993,13 m² budynków lub ich części były zajęte na prowadzenie nieodpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego i z tego tytułu korzystały w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. ze zwolnienia z podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych*;

- deklarację roczną na podatek od nieruchomości na 2017 r., dotyczącą nieruchomości położonej we Wrocławiu tj. gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej oraz pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego (powierzchnia użytkowa 1 457,48 m², stawka podatku 7,62 zł kwota podatku 11 106 zł) oraz budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej;

- deklarację roczną na podatek od nieruchomości na 2017 r. dotyczącą położonych w Olsztynie gruntów, budynków mieszkalnych i budowli związanych lub zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej; z deklaracji wynika, że kwota zwolnienia dotycząca pozostałych gruntów, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego wynosiła 328 859,00 zł oraz budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego wynosiła 13 354,69 zł;

- deklarację roczną na podatek od nieruchomości za rok 2017 (DN-1) dotyczącą położonych w Lesznie gruntów, budynków mieszkalnych oraz budowli związanych lub zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej; z deklaracji ZN-1 *Dane o zwolnieniach podatkowych w podatku od nieruchomości 2017 r.* wynika, że ze zwolnienia dotyczącego nieruchomości lub ich części zajętych na prowadzenie nieodpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego określonego w art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* korzystały grunty (pow. 163 510 m²), budynki lub ich części (pow. użytkowa 5466 m²) oraz budowle (o wartości 838 923,00 zł).

Ustalono także, że AP nie figuruje w ewidencji podatników podatku od nieruchomości Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy (Urząd Dzielnicy Włochy).

Analiza sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2017 rok wskazuje, że AP nie przedstawił w punkcie IV. *Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym*, że korzystał ze zwolnienia z podatku od nieruchomości.

Ustalenia kontroli wskazują, że AP korzystała ze zwolnień z podatku od nieruchomości w wysokości nie mniejszej niż 342 213,69 zł.

Ponadto, Prezes oraz Sekretarz Generalny AP pismem z dnia 18 października 2018 r. (272/AP/2018/GB) oświadczyli, że „z posiadanej przez nas wiedzy wynika, że Aeroklub Polski nie korzystał z innych uprawnień przysługujących organizacji pożytku publicznego, o których mowa w art. 24-26 ustawy”.

W wyniku kontroli ustalono, że roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za 2017 r. w punkcie IV. *Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym* zostało sporządzone nierzetelnie bowiem nie uwzględnia zwolnień z podatku od nieruchomości, z których AP korzystał w roku 2017.

(dowód: akta kontroli str.: 137-140 wyjaśnienia AP z dnia 18 października 2018 r., str.: 185-199 roczne sprawozdanie merytoryczne za 2017 r., str.: 419 - 422 CIT-8 – Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy 2017 r., str.: 423-448 deklaracje roczne DN-1 na podatek od nieruchomości na 2017 r., str.: 449-450 pismo z dn. 25.10.2018 r. Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy -Urząd Dzielnicy Włochy)

VIII. Obowiązki sprawozdawcze opp

1. Prawidłowość sporządzenia sprawozdania merytorycznego i finansowego

Zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 ustawy, organizacja pożytku publicznego zobowiązana jest do sporządzenia rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności oraz rocznego sprawozdania finansowego. Elementy sprawozdania merytorycznego określa art. 23 ust. 6e ustawy. W okresie objętym kontrolą wzór sprawozdania merytorycznego stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie *rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego*.

Sprawozdanie z działalności Zarządu Aeroklubu Polskiego za rok 2017 zostało przedłożone w dniu 23 marca 2018 r.¹³ przez Zarząd AP, a następnie zatwierdzone uchwałą nr 7 IX Sprawozdawczo - Wyborczego Kongresu Aeroklubu Polskiego obradującego w dniu 24 marca 2018 roku¹⁴.

¹³ Uchwała nr 614/XIX/2018 Zarządu Aeroklubu Polskiego dotycząca przedłożenia sprawozdania z działalności Aeroklubu Polskiego oraz sprawozdania finansowego Aeroklubu Polskiego za 2017 r. IX Sprawozdawczo - Wyborczemu Kongresowi Aeroklubu Polskiego;

¹⁴ Uchwała nr 7 IX Sprawozdawczo - Wyborczego Kongresu Aeroklubu Polskiego obradującego w dniu 24 marca 2018 roku w Warszawie w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu Aeroklubu Polskiego za 2017 rok;

Stwierdzono, że sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 zostało zatwierdzone uchwałą Prezydium Zarządu AP z dnia 27 czerwca 2018 r.¹⁵.

Jednocześnie ustalono, że sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. zostało sporządzone i podpisane przez członków Zarządu Związku w dniu 20 marca 2018 r. i przedłożone Kongresowi uchwałą nr 614/XIX/2018, a następnie zatwierdzone uchwałą nr 8 IX Sprawozdawczo - Wyborczego Kongresu Aeroklubu¹⁶. Do sprawozdania zostało dołączone *Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania łącznego sprawozdania finansowego AP za okres 1.01.2017 – 31.12.2017* z dnia 23 marca 2018 r. Ustalono, że Związek spełniał warunki określone, w obowiązującym w okresie objętym kontrolą, rozporządzeniu z dnia 23 grudnia 2004 r. Ministra Finansów w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 133 uchwała nr 614/XIX/2018 Zarządu Aeroklubu dot. przedłożenia sprawozdania z działalności AP oraz sprawozdania finansowego za 2017 r. - płyta CD, str. 133 uchwały podjęte na IX Sprawozdawczo-Wyborczym Kongresie AP w dniu 24 marca 2018 r. w Warszawie, w tym uchwała nr 7 IX dot. zatwierdzenia sprawozdania z działalności Zarządu AP za 2017 rok - płyta CD, str. 451 uchwała nr P/2/XX/2018 Prezydium Zarządu AP dot. zatwierdzenia rocznego sprawozdania merytorycznego AP za rok 2017, str.: 452-455 Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, str.: 456-476 uchwała nr 8 dot. zatwierdzenia sprawozdania finansowego AP za 2017 r. wraz ze sprawozdaniem finansowym za 2017 r.)

2. Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu merytorycznym

W wyniku badania rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 stwierdzono, że w pkt. III.1.1 nie opisano głównych działań podjętych przez Aeroklub w ramach prowadzonej działalności pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym. W wyjaśnieniach z dnia 16 października 2018 r. Związek przedstawił informacje nt. faktycznie prowadzonej działalności w 2017 r.

Weryfikacji poddano kwoty ujęte w części III rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 dotyczące następujących przychodów oraz kosztów Aeroklubu Polskiego w okresie sprawozdawczym:

¹⁵ Uchwała nr P/2/XX/2018 Prezydium Zarządu Aeroklubu Polskiego dot. zatwierdzenia sprawozdania merytorycznego organizacji pożytku publicznego – Aeroklubu Polskiego za rok 2017;

¹⁶ Uchwała nr 8 IX Sprawozdawczo-Wyborczego Kongresu Aeroklubu Polskiego obradującego w dniu 24 marca 2018 roku w Warszawie w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Aeroklubu Polskiego za 2017 rok;

¹⁷ (Dz.U. Nr 285, poz. 2852);

- przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego 4 545 250,43 zł;
- przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego 347 250,00 zł;
- przychody z działalności gospodarczej 3 002 395,64 zł;
- przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych 99 180,35 zł;
- przychody ze środków budżetu państwa 3 114 522,96 zł;
- przychody ze składek członkowskich 347 250,00 zł;
- przychody z darowizn od osób fizycznych 27 486,68 zł;
- przychody z darowizn od osób prawnych 62 457,48 zł;
- przychody z wpływów z majątku (w szczególności sprzedaży lub wynajmu składników majątkowych) 446 135,79 zł;
- koszty z tytułu prowadzenia działalności nieodpłatnej pożytku publicznego 4 415 895,45 zł;
- koszty z tytułu prowadzenia działalności odpłatnej pożytku publicznego 0 zł;
- koszty z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej 2 195 500,12 zł;
- koszty finansowe 100 865,60 zł;
- koszty administracyjne 2 115 457,24 zł;
- koszty kampanii informacyjnej i reklamowej związanej z pozyskiwaniem 1% pdof 0 zł;
- kwota wydatkowana z 1% pdof w okresie sprawozdawczym 186 338,29 zł;
- wynik działalności gospodarczej 532 516,81 zł.

Na podstawie wyjaśnień Aeroklubu z dnia 18 października 2018 r. oraz ewidencji księgowej potwierdzono prawidłowość danych w sprawozdaniu merytorycznym za rok 2017 w zakresie przychodów z działalności gospodarczej (zaewidencjonowane na koncie 700-1 oraz kontach przychodowych GOBLL), przychodów ze środków budżetu państwa zaewidencjonowane na kontach 730-1 oraz 760-1-1-05), przychodów ze źródeł prywatnych, w tym ze składek członkowskich (zaewidencjonowane na koncie 720-1-3), z darowizn od osób fizycznych (zaewidencjonowane na kontach 720-1-1-10 i 760-1-2-13), kosztów działalności nieodpłatnej pożytku publicznego (zaewidencjonowane na kontach 721-1, 731 oraz 732), kosztów działalności gospodarczej (zaewidencjonowane na kontach 402-1-01-2, 403-1-20 oraz 721-2), kosztów finansowych (zaksięgowane na koncie 751-1 oraz koszty finansowe GOBLL) oraz kosztów administracyjne (zaewidencjonowane na kontach zespołu „4” pomniejszone o konta 402-1-01-2 i 403-1-20 oraz powiększone koszty administracyjne GOBLL).

Ustalono, że w rocznym sprawozdaniu merytorycznym za rok 2017 Aeroklub błędnie ujął w pkt III.1.1b jako przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego zaewidencjonowane na koncie 720-1-3-01 składki członkowskie w kwocie 347 250,00 zł.

Składki członkowskie stanowią zaś przychody z nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, co zostało szczegółowo wyjaśnione w pkt IV.2 niniejszego protokołu. W konsekwencji przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego (zaewidencjonowane na kontach 720-1 i 730-1) powinny obejmować także wpływy z tytułu składek członkowskich.

Ponadto stwierdzono niezgodność danych w sprawozdaniu merytorycznym za rok 2017 z ewidencją księgową w zakresie przychodów z 1% podatku, przychodów ze źródeł prywatnych pochodzących z wpływów z majątku (zaewidencjonowane na kontach 760-1-1-01 oraz 760-1-1-03 i 760-1-1-04) oraz przychody z innych źródeł. Na podstawie przedstawionych wyjaśnień z dnia 18 października 2018 r. oraz zapisów ewidencji księgowej stwierdzono niezgodność wykazanej w sprawozdaniu merytorycznym za 2017 r. kwoty otrzymanych darowizn od osób prawnych w wysokości 62 457,48 zł z ewidencją księgową (zaewidencjonowane na koncie 760-1-2-13 w wysokości 21 505,80 zł).

Odnosnie do wykazanego w sprawozdaniu merytorycznym za 2017 r. wyniku działalności gospodarczej (pkt III.5.3) w kwocie -532 516,81 zł stwierdzono jego niespójność z innymi pozycjami tego sprawozdania dotyczącymi przychodów z działalności gospodarczej (pkt III.1.1.c) w kwocie 3 002 395,64 zł oraz kosztów z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (pkt. III.4.1.c) w wysokości 2 195 500,12 zł. W odpowiedzi na zapytanie zespołu kontrolującego AP w dniu 27 grudnia 2018 r. udzielił wyjaśnień, że przedstawiony w ww. sprawozdaniu wynik działalności gospodarczej stanowił „różnicę przychodów z działalności gospodarczej, finansowej i pozostałych przychodów oraz kosztów działalności gospodarczej, finansowej, administracyjnej i pozostałych kosztów ogółem”. W opinii kontrolujących nie można uznać przedstawionych wyjaśnień bowiem wskazany w sprawozdaniu merytorycznym wynik działalności gospodarczej powinien stanowić różnicę pomiędzy wykazanymi przychodami i kosztami działalności gospodarczej.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych ustalono, że w części III.4 sprawozdania merytorycznego nie wykazano kosztów finansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof, pomimo faktu, iż z pkt. III.3 *Informacje o sposobie wydatkowania środków pochodzących z 1% pdof* oraz ewidencji księgowej wynika, że takie koszty były poniesione przez Aeroklub w 2017 roku.

Z analizy sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2017 rok wynika, że AP nie wskazał w punkcie IV *Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym*, że korzystał ze zwolnienia z podatku od nieruchomości. Ustalenia kontroli wskazują, że AP korzystał ze zwolnień z podatku od nieruchomości

w wysokości kwoty nie mniejszej niż 342 213,69 zł. Ponadto, nieprawidłowo wykazano w sprawozdaniu merytorycznym, że Aeroklub korzystał ze zwolnienia od podatku dochodowego od osób prawnych. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zostały opisane w niniejszym protokole w pkt VII *Korzystanie z uprawnień określonych w art. 24-26 ustawy.*

W punkcie V.1 *Pracownicy i osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej* sprawozdania merytorycznego za 2017 r. wskazano 27 osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy oraz 71 osób świadczących usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Na podstawie przedłożonej kontrolującym listy płac oraz listy wypłat z umów cywilnoprawnych kontrolujący stwierdzili, że Biuro Zarządu AP w okresie sprawozdawczym zatrudniało 9 osób na umowę o pracę, a jedna osoba świadczyła usługi na rzecz AP. Z kolei z odpowiedzi Aeroklubu na zapytanie z dnia 17 października 2018 r. oraz przedstawionych zestawień wynika, że w jednostce organizacyjnej AP Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było na umowę o pracę 19 osób, zaś na podstawie umowy cywilnoprawnej 25 osób. Z przedstawionych dokumentów wynika, że AP w okresie sprawozdawczym zatrudniał na podstawie stosunku pracy 28 osób, natomiast 26 osób świadczyło usługi na podstawie umów cywilnoprawnych. Dodatkowo w wyjaśnieniach AP z dnia 17 października 2018 r. poinformowano, że „w sprawozdaniu merytorycznym za 2017 r. ujęte zostały umowy cywilnoprawne wynikające ze stypendium przyznanych przez MSiT dla zawodników, którzy uzyskali pierwsze, drugie lub trzecie miejsce w mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy (30 zawodników)”. Nie można zgodzić się z przedstawionymi wyjaśnieniami bowiem trudno uznać stypendystów sportowych za osoby świadczące usługi na rzecz AP na podstawie umowy cywilnoprawnej. Nawet gdyby przyjąć te wyjaśnienia to stwierdzona w toku kontroli liczba osób świadczących usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej wraz ze stypendystami sportowymi nie odpowiadałaby liczbie wskazanej w pkt V.1.3 sprawozdania merytorycznego.

Z ustaleń kontroli wynika, że podane w sprawozdaniu merytorycznym za 2017 r. dane dotyczące liczby osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy oraz świadczących usługi w AP są nierzetelnie.

W punkcie V.2 sprawozdania merytorycznego za 2017 wskazano liczbę 85 członków organizacji (osób prawnych) wg. stanu na ostatni dzień roku sprawozdawczego. Na podstawie przedłożonej kontrolującym pismem z dnia 16 października 2018 r. listy członków AP

stwierdzono, że faktycznie w 2017 r. AP posiadał 88 członków, z czego na ostatni dzień roku sprawozdawczego 86 członków.

W punkcie VI *Wynagrodzenia w okresie sprawozdawczym* sprawozdania merytorycznego za 2017 podano łączną kwotę wynagrodzeń brutto wypłaconą z tytułu umów o pracę w wysokości 957 863,61 zł oraz z tytułu umów cywilnoprawnych w kwocie 867 929,01 zł. Natomiast z wyjaśnień AP z dnia 17 października 2018 r. wynika, że kwoty wynagrodzeń były księgowane na kontach 403-1-08, 405-1, 731-1-6 oraz 731-2-5, co w oparciu o przedłożone „Zestawienia sald” daje łączną kwotę w wysokości 823 862,06 zł. Do tych kwot doliczone zostały koszty wynagrodzeń w [REDACTED] (567 620,39 zł).

Z kolei umowy cywilnoprawne AP były księgowane na koncie 731-1 wraz z odpowiednią analityką. Z kolei z przedstawionych zestawień wynika, że wartość wynagrodzeń z tytułu umów cywilnoprawnych w [REDACTED] wynosiła 487 956,41 zł.

Wobec stwierdzonych rozbieżności pomiędzy treścią sprawozdania merytorycznego za 2017 r. a przedstawioną dokumentacją i ww. wyjaśnieniami ponownie zwrócono się do AP uzyskując odpowiedź z dnia 27 grudnia 2018 r. informującą, że „Różnice wynikają z błędów rachunkowych. Ogółem wynagrodzenia więcej o 12 666,67 zł, z tego z tytułu umów o pracę więcej o 4010,40 zł i z tytułu umów cywilnoprawnych więcej o 8056,33 zł”. Jednocześnie Aeroklub szczegółowo przedstawił numery kont wraz z zaksięgowanymi kwotami dotyczące wynagrodzeń (brutto) wypłaconych w okresie sprawozdawczym z uwzględnieniem wynagrodzeń z tytułu umów o pracę (961 874,01 zł) oraz z tytułu umów cywilnoprawnych (875 985,34 zł).

Ponadto z przedstawionych wyjaśnień AP z dnia 17 października 2018 r. oraz „Zestawienia sald” (konto 731-1-6 „stypendia sportowe”, kwota 316 686,79 zł) wynika, że w omawianym punkcie sprawozdania ujęto także umowy cywilnoprawne wynikające ze stypendiów przyznanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki dla zawodników, którzy uzyskali pierwsze, drugie lub trzecie miejsce na mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy (30 zawodników), co wobec brzmienia pkt. VI.1.b, które odnosi się do wynagrodzeń z tytułu umów cywilnoprawnych nie można uznać za nieprawidłowe.

Ponadto na podstawie przedłożonych dokumentów, w tym listy płac, uchwały nr 541/XIX/2017 Zarządu AP z 18 listopada 2017 r. dot. przyznania dodatku funkcyjnego potwierdzono również prawidłowość wypełnienia pkt VI poz. 11 sprawozdania merytorycznego dot. wysokości najwyższego miesięcznego wynagrodzenia brutto wypłaconego pracownikom Związku.

W zakresie informacji dotyczących udzielonych przez AP pożyczek pieniężnych wykazanych w punkcie VII sprawozdania merytorycznego za 2017 r., kontrolujący na podstawie ewidencji księgowej oraz wyjaśnień AP z dnia 10 października 2018 r. stwierdzili, że kontrolowana organizacja nie udzielała pożyczek pieniężnych w okresie objętym kontrolą.

Odnosnie do punktu VIII *Informacja o działalności zleconej organizacji pożytku publicznego przez organ administracji publicznej w okresie sprawozdawczym* sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 AP przedstawił informację o realizacji trzech zadań dofinansowanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki pn.: *Dofinansowanie działalności sportowej* (2 593 175,92 zł), *Zakup sprzętu sportowego do realizacji działalności sportowej* (221 522,46 zł) oraz *Dofinansowanie przeglądu sprzętu sportowego* (310 301,62 zł).

Natomiast na podstawie przedstawionej umowy z dnia 20 stycznia 2017 r. nr 2017/0021/0028/UDot/1/DSW z Ministerstwem Sportu i Turystyki oraz wyjaśnień AP z dnia 16 października 2018 r. kontrolujący stwierdzili, że w okresie objętym kontrolą AP zawarł z Ministerstwem Sportu i Turystyki umowę na realizację jednego zadania publicznego pn. „Program wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym w 2017 r.”, które zostało dofinansowane dotacją w wysokości 3 125 000,00 zł. Zgodnie z ww. wyjaśnieniami AP „W sprawozdaniu merytorycznym wpisano trzy kwoty składające się na tę sumę: 310 301,62 PLN - naprawy, przeglądy i ubezpieczenia sprzętu samolotowego (konto 731-2-11), 221 522,46 PLN- zakup środków trwałych z dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki (konto 845-1-2), 2 593 175,92 PLN – pozostałe konta analityczne konta 731”.

Przedstawione wyjaśnienia nie mają wpływu na treść ustaleń, które wskazują na błędne wypełnienie punktu VIII sprawozdania merytorycznego AP.

W punkcie X.1 sprawozdania merytorycznego za rok 2017 dotyczącego wykazu spółek, w których AP posiada co najmniej 20% udziałów lub akcji w kapitale zakładowym wykazano jedną spółkę Aeropartner sp. z o.o., w której AP posiada 100% udziałów w kapitale oraz 100% ogólnej liczby głosów.

Na podstawie odpisu pełnego z KRS Aero Partner sp. z o.o. kontrolujący stwierdzili, że AP posiada całość udziałów (5 udziałów) w ww. spółce o łącznej wysokości 5 000 zł. Spółka została utworzona na czas nieoznaczony na podstawie umowy spółki z dnia 10 grudnia 2012 r¹⁸. W roku 2017 przychody netto ze sprzedaży ww. spółki wyniosły

¹⁸ Akt Notarialny – akt założycielski spółki z ograniczoną odpowiedzialnością sporządzony przez notariusza Joannę Żarską - Nowaczyńską Rep. A Nr 7199/2012, Kancelaria Notarialna w Warszawie;

408 066,36 zł. Rachunek zysków i strat wykazuje stratę na działalności operacyjnej w wysokości 24 696,27 zł. Dla porównania rok 2016 zamknął się stratą w wysokości 49 773,96 zł. W roku 2017 spółka zatrudniała trzech pracowników na pełnych etatach. Spółka nie posiada przeterminowanych zobowiązań wobec ZUS, US i pracowników.

Kontrolujący potwierdzili zgodność sprawozdania merytorycznego AP z przedłożoną dokumentacją dotyczącą ww. spółki.

Odnośnie do pkt VIII.1 oraz IX sprawozdania merytorycznego za 2017 r. na podstawie przedłożonej dokumentacji, w tym ewidencji księgowej kontrolerzy nie stwierdzili realizacji przez AP, w okresie objętym kontrolą, zadań publicznych zleconych przez organy samorządu terytorialnego oraz zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str.: 59-66 wyjaśnienia AP z dnia 10 października 2018 r., str.: 75-77 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 16 października 2018 r.- odpowiedź na pismo z dnia 10 października 2018 r., str.: 108-130 umowa z dnia 20 stycznia 2017 r. nr 2017/0021/0028/UDot/1/DSW, str. 133 zestawienie sald w 2017 r., informacja odpowiadająca odpisowi pełnemu z rejestru przedsiębiorców KRS- Aeropartner sp. z o.o., sprawozdanie finansowe za 2017 r. Aeropartner sp. z o.o. - płyta CD, str.: 137-140 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 18 października 2018 r. - odpowiedź na pismo nr 2 z dn. 12 października 2018 r., str.: 172-176 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 16 października 2018 r.- odpowiedź na pismo z dnia 11 października 2018 r., str.: 185-199 roczne sprawozdanie merytoryczne organizacji pożytku publicznego za 2017 r., str.: 200- 204 wyjaśnienia AP z dnia 17 października 2018 r. - odpowiedź na pismo z dnia 12 października 2018 r., str.: 304-389 lista płac za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r., str. 390 uchwała nr 541/XIX/2017 Zarządu AP z 18 listopada 2017 r., str.: 391-414 listy wypłat z umów cywilnoprawnych AP, str.: 415-416 zestawienie umów cywilnoprawnych w 2017 r. w AP, str. 417-418 zestawienie umów o pracę oraz cywilnoprawnych w GOBLL, str.: 477-479 odpowiedź Aeroklubu na zapytanie z dnia 17 października 2018 r., str.:484-490 akt notarialny – akt założycielski spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Aero Partner, str.: 540-547 wyjaśnienia Aeroklubu z dnia 27 grudnia 2018 r.)

3. Publikacja rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego

Zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który

składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Biuletynie Informacji Publicznej, zwanego dalej „NIW-CRSO”.

W toku kontroli ustalono, że Związek w dniu 6 lipca 2018 r. zamieścił sprawozdanie merytoryczne i finansowe za rok 2017 na stronie podmiotowej NIW-CRSO w „Bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych organizacji pożytku publicznego” spełniając w ten sposób terminowo wymóg określony w ustawie.

Odnosnie do sprawozdania finansowego AP za 2017 r. zamieszczonego na stronie podmiotowej NIW-CRSO w zakresie bilansu stwierdzono jego zgodność z bilansem zatwierdzonym uchwałą nr 8 IX Sprawozdawczo - Wyborczego Kongresu Aeroklubu w dniu 24 marca 2018 r.

Kontrolujący stwierdzili brak zgodności (tożsamości) rachunku zysku i strat zatwierdzonego przez Kongres z rachunkiem zamieszczonym na stronie podmiotowej NIW-CRSO. W wyniku analizy rachunku zysków i strat za rok 2017 zamieszczonego na stronie AP kontrolujący ustalili następujące rozbieżności:

- a. zmianę nazwy pozycji A rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny) – powinno być „Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym: – od jednostek powiązanych”, a jest „Przychody z działalności statutowej”;
- b. zmianę nazwy pozycji B rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny) – powinno być „Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym: – jednostkom powiązanych”, a jest „Koszty realizacji działań statutowych”;
- c. zmianę nazwy pozycji C rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny) – powinno być „Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (A-B)”, a jest „Wynik finansowy na działalności statutowej (A-B)”;
- d. zmianę nazw i kolejności poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny) stosowanego przez AP wobec układu rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny) określonego w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- e. pomiędzy rachunkiem zysków i strat zamieszczonym na stronie podmiotowej NIW-CRSO, a zatwierdzonym przez Kongres i zamieszczonym na stronie AP w zakresie wykazanych kwot pozostałych przychodów operacyjnych i pozostałych kosztów operacyjnych, w tym odpowiednio innych przychodów i innych kosztów operacyjnych.

Na zapytanie zespołu kontrolującego dotyczące ww. rozbieżności AP udzielił pismem z dnia 17 października 2018 r. następujących wyjaśnień: „wszelkie dane liczbowe i finansowe ujawnione w obu sprawozdaniach odpowiadają sobie, tym samym jakiegokolwiek rozbieżności w kolejności prezentowanych kwot nie mają istotnego znaczenia dla rzetelności zaprezentowanych tam danych. Niemniej wskazujemy, że wzór (schemat) prezentacji wyników rachunku zysku i strat Aeroklubu Polskiego za 2017 r. przedstawiony został na strukturze z rachunku opartym na wzorcach ustawy o rachunkowości, lecz prawdopodobnie w wersji pochodzącej z lat poprzedzających badany przez Państwa okres. Do tej pory nikt (łącznie z biegłym rewidentem) nie zwrócił uwagi na te nieprawidłowości. Deklarujemy w przyszłości, w tym za rok 2018 - zaprezentować rachunek zysków i strat Aeroklubu Polskiego na aktualnym wzorcu załączniku nr 1 ustawy o rachunkowości”. Odnosnie zaś do różnicy wykazanych kwot pozostałych przychodów operacyjnych i pozostałych kosztów operacyjnych AP stwierdził, że rozbieżność ta „wynika z odmiennego ujęcia pozycji w ww. rachunku zysków i strat - niedostosowania wzoru rachunku zysków i strat do wymogów nowego wzoru sprawozdania finansowego zgodnego z załącznikiem 6 do ustawy o rachunkowości”. Następnie po przedstawieniu elementów składowych pozycji *Pozostałe przychody operacyjne* odpowiednio w rachunku zysków i strat zatwierdzonym przez Kongres oraz zamieszczonym na stronie NIW-CRSO¹⁹ Aeroklub wyjaśnił, że „Różnica to kwota 4 892 500 zł, na która składają się kwoty 4 545 250,43 zł i 347 250,00 zł (przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego i przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego), które w rachunku zysków i strat zatwierdzonym przez Kongres AP znajdują się w pozycji Przychody z działalności statutowej jako Inne przychody określone statutem (4 545 250,43 zł) i składki brutto określone statutem (347 250,00 zł)”.

Ponadto kontrolujący w wyniku analizy sprawozdania finansowego Aeroklubu stwierdzili brak wykazania w rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny) zatwierdzonym przez Kongres i zamieszczonym na stronie AP przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego oraz wyniku na tej działalności. W opinii Związku „brak wykazania tych danych wynika z zastosowania wzorca nr 1 ustawy o rachunkowości (z modyfikacjami uwzględniającymi strukturę działalności AP)”. Zdaniem kontrolujących mając na względzie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym art. 10 ust. 1 i art. 23 ust. 2 ustawy oraz art. 50 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który dopuszcza aby informacje zawarte w sprawozdaniu

¹⁹ Pkt IV Inne przychody operacyjne zawiera dodatkowo przychody z działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego;

finansowym były wykazywane ze szczegółowością większą niż określona w załącznikach do ustawy (w szczególności w załączniku nr 1), jeżeli wynika to z potrzeb lub specyfiki jednostki powinno się ująć w rachunku zysku i strat przychody i koszty działalności pożytku publicznego, co należy do specyfiki organizacji pożytku publicznego wynikającej wprost z ww. ustawy.

W wyniku kontroli ustalono, że rachunek zysków i strat stanowiący element sprawozdania finansowego AP za 2017 r. nie jest w pełni zgodny z treścią rachunku zysków i strat (wariant kalkulacyjny) określonego załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości, a także nie zawiera przychodów i kosztów działalności pożytku publicznego.

Dodatkowo kontrolujący stwierdzili brak zgodności (tożsamości) wprowadzenia do sprawozdania finansowego oraz dodatkowych informacji i objaśnień zatwierdzonych przez Kongres z ww. dokumentami zamieszczonymi na stronie podmiotowej NIW-CRSO.

Należy podkreślić, że z treści art. 23 ust. 6 i ust. 6b jasno wynika, że organizacja pożytku publicznego jest obowiązana do zamieszczenia na stronie podmiotowej NIW-CRSO zatwierdzonego sprawozdania finansowego, a nie tylko danych, w tym wybranych danych zawartych w tym sprawozdaniu.

W konsekwencji zamieszczenie na stronie podmiotowej NIW-CRSO sprawozdania finansowego za 2017 r. niezgodnego ze sprawozdaniem finansowym przyjętym przez Zarząd AP, a następnie zatwierdzonym uchwałą nr 8 z dnia 24 marca 2018 roku przez Sprawozdawczo-Wyborczy Kongres AP stanowi naruszenie obowiązku określonego w art. 23 ust. 6 ustawy.

(dowód: akta kontroli str.: 41-45 wyjaśnienia AP z dnia 17 października 2018 r., str. 133 sprawozdania AP za 2017 zamieszczone na stronie podmiotowej NIW-CRSO (płyta CD), str.: 456-476 uchwała nr 8 dot. zatwierdzenia sprawozdania finansowego AP za 2017 r. wraz ze sprawozdaniem finansowym za 2017 r., str.: 480-481 rachunek zysków i strat za 2017 r. -wydruk ze strony podmiotowej NIW-CRSO, str. 482 zrzut z ekranu – sprawozdania AP za 2017 zamieszczone na stronie podmiotowej NIW-CRSO)

W myśl art. 23 ust. 2a ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek podawać do publicznej wiadomości sprawozdanie merytoryczne oraz sprawozdanie finansowe w sposób umożliwiający zapoznanie się z tymi sprawozdaniami przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

W wyniku kontroli ustalono, że AP zamieścił na własnej stronie internetowej zarówno roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności za 2017 r. jak i sprawozdanie finansowe za

okres od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 r., spełniając tym samym wymóg określony w art. 23 ust. 2a ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 483 sprawozdanie merytoryczne oraz sprawozdanie finansowe za 2017 – zrzut z ekranu strony internetowej AP)

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. brak wyodrębnionego zakresu działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego przez ponad 11 miesięcy okresu objętego kontrolą, co stanowiło naruszenie wymogu określonego art. 10 ust. 3 ustawy; zakres działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego został przyjęty w uchwale nr 554/XIX/2017 Zarządu AP, co pozostaje w sprzeczności z § 43 ust. 3 statutu z którego wynika, że ww. zakres powinien zostać określony w Regulaminie Gospodarki Finansowej AP;
2. brak określenia w uchwale nr 554/XIX/2017 Zarządu AP z dnia 14 grudnia 2017 r. dotyczącej ustalenia i potwierdzenia zakresu odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego AP jako działalności nieodpłatnej prowadzenia działalności na rzecz dzieci i młodzieży;
3. brak określenia w uchwale nr 554/XIX/2017 Zarządu AP z dnia 14.12.2017 r. dotyczącej ustalenia i potwierdzenia zakresu odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego AP jako działalności odpłatnej przyznawania licencji klubom sportowym, zawodnikom, trenerom i sędziom sportowym;
4. brak ujawnienia przedmiotu nieodpłatnej działalności statutowej Związku w Krajowym Rejestrze Sądowym (Dział 3 Rubryka 4 Przedmiot działalności statutowej organizacji pożytku publicznego);
5. brak rachunkowego wyodrębnienia w Polityce rachunkowości AP, w tym w zakładowym planie kont działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie przychodów i kosztów z działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy; Polityka rachunkowości, w tym zakładowy plan kont nie określa zasad ewidencji księgowej przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego tj. nie wskazuje na jakich kontach oraz na jakich zasadach są ewidencjonowane ww. przychody i koszty. Ww. dokumenty finansowe wyodrębniają jedynie przychody i koszty działalności gospodarczej;

6. brak rachunkowego wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków finansowych pochodzących z 1% pdof (art. 27 ust. 2c ustawy);
7. zamieszczenie na stronie podmiotowej NIW-CRSO sprawozdania finansowego za 2017 r. niezgodnego ze sprawozdaniem finansowym przyjętym przez Zarząd AP, a następnie zatwierdzonym przez Sprawozdawczo - Wyborczy Kongres AP uchwałą nr 8 z dnia 24 marca 2018 roku, co stanowi naruszenie wymogu określonego w art. 23 ust. 6 ustawy.
8. sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za 2017 r. zostało sporządzone nierzetelnie w zakresie szczegółowo opisanym w niniejszym protokole;
9. członkowie Komisji Rewizyjnej funkcjonującej do maja 2017 r. nie złożyli oświadczenia o niepozostawaniu z członkami Zarządu w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej;
10. członkowie Komisji Rewizyjnej funkcjonującej do maja 2017 r. oraz członkowie Zarządu Aeroklubu nie złożyli oświadczenia, że nie zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
11. stosowane przez Związek kwestionariusze zawierające m.in.:
  - oświadczenie o niepozostawaniu przez członków Komisji Rewizyjnej wobec członków zarządu w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa ani podległości z tytułu zatrudnienia, nie uwzględniają zapisu dotyczącego wspólnego pożycia, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt. 4 lit. a ustawy;
  - oświadczenie o braku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej, nie uwzględniają zapisu dotyczącego przestępstwa skarbowego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie członek organu zarządzającego uprawniony do reprezentowania kontrolowanej organizacji pożytku publicznego lub osoba przez niego upoważniona może, w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu, złożyć na piśmie wyjaśnienia albo zgłosić zastrzeżenia do treści protokołu.

Podmiot kontrolowany:

Warszawa, dnia 20.02.2019r.

PREZES
AEROKLUBU POLSKIEGO
Jęży Makula
Jęży Makula

SEKRETARZ GENERALNY
AEROKLUBU POLSKIEGO
Ryszard Michalski
Ryszard Michalski

Kontrolujący:

Warszawa, dnia 23.01.2019r.

Aleksandra Czerwka

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Społeczeństwa Obywatelskiego
Wydział Nadzoru i Kontroli
Naczelnik Wydziału
Piotr Kontkiewicz
Piotr Kontkiewicz

Wolci
Zastępca Dyrektora
Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego
Mel
Krzysztof Młotyk

Wissenschaftszentrum für Sozialforschung
an der Max-Planck-Gesellschaft
Lehrstuhl für Soziologie
Prof. Dr. Ingrid Isenhardt
Instituten für Sozialwissenschaften
an der Max-Planck-Gesellschaft